

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Diplomová práce

**Obchodní politika bankovních institucí v oblasti
bankovních poplatků v České republice
a na Slovensku**

Bc. Lucie Richtrová

© 2019 ČZU v Praze

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Lucie Richtrová

Provoz a ekonomika

Název práce

Obchodní politika bankovních institucí v oblasti bankovních poplatků v České republice a na Slovensku

Název anglicky

Bank Business Policy dealing with bank charges in the Czech Republic and Slovakia

---

Cíle práce

Cílem diplomové práce je na základě komparativní analýzy obchodní politiky vybraných bank v ČR a na Slovensku doporučit fiktivnímu klientovi nejlepší produkt. Dílčím cílem je zhodnotit obchodní politiku vybraných bank a event. doporučit kroky ke zlepšení jejich hospodaření.

Metodika

Literární rešerše bude čerpat z odborných knižních a internetových zdrojů. Analytická část práce bude pracovat s účetními výkazy vybraných bank a jinými zdroji. Bude komparována obchodní politika vybraných bank a navrženo zlepšení jejich hospodaření. Bude provedeno dotazníkové šetření. Fiktivnímu klientovi bude doporučen nejlepší produkt.

Harmonogram:

Literární rešerše – 1. část : 1/2018 – 3/2018

Detailní metodika práce a dokončení druhé části literární rešerše : 4/2018 – 5/2018

Vlastní práce – analytická část : 6/2018 – 9/2018

Vlastní práce – syntéza poznatků, návrhy a doporučení : 10/2018 – 11/2018

Odevzdání poslední verze práce vedoucímu práce ke konečnému posouzení : 12/2018

Doporučený rozsah práce

50 – 80 stran

Klíčová slova

Banka, bankovní poplatky, produkt, účet, výnosy, zisk, náklady, fiktivní klient, obchodní politika.

Doporučené zdroje informací

DVOŘÁK, P. Komerční bankovníctví pro bankéře a klienty. Praha: Linde, 2005. ISBN 80-7201-515-X.

KALABIS, Z. *Bankovní služby v praxi*. Brno: Computer Press, 2005. ISBN 80-251-0882-1.

KAŠPAROVSKÁ, V. a kol. Řízení obchodních bank: vybrané kapitoly. Vyd. 1. Praha: C. H. Beck, 2006. ISBN 80-7179-381-7.

KLUMPAROVÁ, A. Účetnictví bank a finančních institucí. 2., upr. vyd. Praha: Bankovní institut vysoká škola, 2005. ISBN 80-726-5068-8.

MÁČE, M. *Platební styk : klasický a elektronický*. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1725-5.

POLOUČEK, S. a kol. Peníze, banky, finanční trhy. Vyd. 1. Praha: C. H. Beck, 2009. ISBN 978-80-7400-152-9.

POLOUČEK, S. *Bankovníctví*. V Praze: C.H. Beck, 2006. ISBN 80-7179-462-7.

REVENDA, Z. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. Praha: Management Press, 2014. ISBN 978-80-7261-279-6.

Předběžný termín obhajoby

2018/19 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Michal Steininger, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomiky

Elektronicky schváleno dne 3. 5. 2018

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 19. 10. 2018

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 16. 11. 2019

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Obchodní politika bankovních institucí v oblasti bankovních poplatků v České republice a na Slovensku" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 2019

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucímu této práce Ing. Michalu Steiningerovi, Ph.D za jeho odborné vedení, cenné rady, trpělivost a čas věnovaný konzultacím.

Obchodní politika bankovních institucí v oblasti bankovních poplatků v České republice a na Slovensku

---

Bank Business Policy dealing with bank charges in the Czech Republic and Slovakia

Anotace

Diplomová práce se zabývá obchodní politikou bankovních institucí v oblasti bankovních poplatků. Cílem práce je pomocí komparativní analýzy nalézt nejvýhodnější banku pro dva fiktivní klienty z České a Slovenské republiky. Dílčím cílem je analyzovat významnost bankovních poplatků u vybraných bankovních institucí a zhodnotit jejich obchodní politiku. Rešeršní část definuje pojmy spojené s bankovníctvím, bankovními poplatky a rozvahou bankovních institucí. V první části vlastní práce je vyhotovena anketa, která má za úkol profilovat fiktivní klienty, na základě kterých jsou v druhé části porovnány vybrané bankovní instituce v České republice a na Slovensku. Pro každou zemi je fiktivním klientům doporučena nejvýhodnější banka. V České republice je fiktivnímu klientovi 1, který je studentem ve věku 15-26 let doporučen účet U konto od UniCredit Bank či účet pro studenty od České spořitelny. A pro zaměstnaného fiktivního klienta 2 ve věku 27-40 let účet od Equa bank. V rámci Slovenské republiky je fiktivnímu klientovi 1 doporučen účet od Tatra bank a fiktivnímu klientovi 2 Užitočný účet od Poštové banky.

Klíčová slova: Banka, bankovní poplatky, produkt, účet, výnosy, zisk, náklady, fiktivní klient, obchodní politika.

Annotation

The thesis deals with the business policy of banking institutions in the field of bank charges. By using a comparative analysis, the purpose is to find the most favourable bank for two fictional clients from the Czech and Slovak Republic. A partial goal of the thesis is to analyze the significance of bank fees for selected banking institutions and to evaluate their business policy. The research part defines terms related to banking, bank charges and the balance sheet of banking institutions. The opening part consists of a survey, which aims at profiling fictional clients and based on them the second part compares selected banking institutions in the Czech and Slovak Republic. For each country, the fictional clients get a recommendation for the most advantageous bank. In the Czech Republic, the fictional client number 1, who is a 15-26-year-old student, a UniCredit Bank account U and a student account offered by Česká spořitelna is being recommended. To client number 2, who is employed and 27-40 years old, an Equa bank account is being suggested. Within the Slovak Republic, client number 1 was advised to use an account offered by Tatra bank, while on the other hand, the client number 2 was recommended to choose Poštovní banka's "Užitočný účet".

Key words: Bank, bank charges, product, account, revenue, profit, costs, fictional client, business policy.

Obsah

1	ÚVOD	10
2	CÍL PRÁCE A METODIKA	11
2.1	CÍL PRÁCE	11
2.2	METODIKA	11
3	TEORETICKÁ VÝCHODISKA	13
3.1	BANKY A BANKOVNÍ SYSTÉM	13
3.2	JEDNOSTUPŇOVÝ BANKOVNÍ SYSTÉM	14
3.3	DVOUSTUPŇOVÝ BANKOVNÍ SYSTÉM	14
3.4	BANKOVNÍ POPLATKY	14
3.5	HISTORIE BANKOVNÍCH POPLATKŮ	15
3.5.1	PROCES DEZINTERMEDIACE	15
3.6	OBCHODNÍ POLITIKA BANKOVNÍCH INSTITUCÍ	17
3.6.1	ČLENĚNÍ OBCHODNÍ POLITIKY BANKOVNÍCH INSTITUCÍ	17
3.7	CENOVÁ POLITIKA BANKOVNÍCH INSTITUCÍ	17
3.8	FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ VÝŠI POPLATKŮ	19
3.9	VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY OBCHODNÍ BANKY	20
3.9.1	VÝNOSY Z POPLATKŮ A PROVIZÍ A NÁKLADY NA POPLATKY A PROVIZE	21
3.10	REGULACE BANKOVNÍCH POPLATKŮ	21
3.11	CENA BANKOVNÍCH PRODUKTŮ	22
3.11.1	DRUHY CEN BANKOVNÍCH PRODUKTŮ	22
3.12	ZPŮSOB STANOVENÍ CENY	23
3.13	POPLATKY SPOJENÉ S BĚŽNÝMI ÚČTY	23
3.14	POPLATKY SPOJENÉ SE SPOŘÍCÍMI ÚČTY A TERMÍNOVANÝMI VKLADY	24
3.15	POPLATKY SPOJENÉ S PLATEBNÍM STYKEM	25
3.16	POPLATKY SPOJENÉ S DEBETNÍ A KREDITNÍ KARTOU	26
3.17	POPLATKY SPOJENÉ S PŘÍMÝM BANKOVNICTVÍM	27
3.18	POPLATKY SPOJENÉ S ÚVĚROVÝMI PRODUKTY	28
4	ANALYTICKÁ ČÁST	30
4.1	BANKOVNÍ SYSTÉM ČESKÉ REPUBLIKY A SLOVENSKÉ REPUBLIKY	30

4.2	ZISKY BANK Z POPLATKŮ A PROVIZÍ V ČR A NA SLOVENSKU	31
4.3	ANALÝZA ANKETY	35
4.4	ZISKY Z POPLATKŮ A PROVIZÍ ČESKÉ SPOŘITELNY A TATRA BANKY	44
4.5	CHARAKTERISTIKA PRODUKTU BANKOVNÍCH INSTITUCÍ	46
4.6	KOMPARACE ÚČTŮ U VYBRANÝCH BANKOVNÍCH INSTITUCÍ	56
4.7	FIKTIVNÍ KLIENTI	59
4.7.1	DOPORUČENÍ ÚČTŮ FIKTIVNÍM KLIENTŮM	61
5	<u>ZÁVĚR</u>	<u>63</u>
6	<u>SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ</u>	<u>65</u>
7	<u>SEZNAM TABULEK, GRAFŮ, PŘÍLOH A ZKRATEK</u>	<u>71</u>
8	<u>PŘÍLOHY</u>	<u>74</u>

1 Úvod

Bankovní poplatky jsou stále více diskutovaným tématem, které se týká téměř všech obyvatel. Na trhu je jen velice málo občanů, kteří bankovní služby nevyužívají. Do banky si lidé ukládají své volné finanční prostředky a jedním z hlavních důvodů, který ovlivňuje jejich výběr jsou právě bankovní poplatky. Na základě zvolených kritérií si klient vybírá bankovní instituci, kdy v rámci širokého spektra nabízených produktů a jejich velkého množství, je těžké zvolit nejvhodnější.

Účty v bankovních institucích jsou velice důležité pro fungování klientů v běžném životě. Prostřednictvím účtu dochází k vyplácení mezd a klient jejich prostřednictvím platí například náklady spojené s energiemi, nájem, hradí faktury a mnoho dalšího. Veškeré tyto platby provádí mnoho občanů právě pomocí bezhotovostního platebního styku. V případě, kdy klient nevlastní bankovní účet musí veškeré transakce provádět na pobočkách.

Bankovní instituce si důležitost bankovních účtů a celkově služeb uvědomují a na základě této potřeby stanovují svou obchodní politiku, mimo jiné i politiku v rámci bankovních poplatků. Banky byly postupem času nuceny přizpůsobit tuto politiku vzhledem k nově vznikajícím institucím a měnícímu se konkurenčnímu prostředí a celkově zvyšujícímu se zájmu klientů o tuto problematiku.

Banky patří mezi ekonomické subjekty, stejně jako ostatní firmy. Jejich cílem je maximalizace zisku, kterého dosahují mimo jiné i za pomoci již zmíněných poplatků a provizí. Bankovní poplatky jsou důležité pro bankovní instituce, protože slouží na pokrytí jejich nákladů, na vývoj a také na zlepšování jejich služeb. Zároveň tvoří nezanedbatelné procento celkového zisku bank, v České republice 17,6 % v roce 2018 a 33,1 % ve stejném roce na Slovensku.

V praktické části práce, a zároveň smyslem diplomové práce, je mimo jiné potřeba shrnout význam bankovních poplatků pro bankovní instituce a taktéž jejich procentuální podíl na celkovém zisku v České republice a na Slovensku. U dvou nejvyužívanějších bankovních institucí v ČR a SR bude provedeno porovnání vývoje zisku z poplatků a provizí mezi lety 2013-2018. Fiktivním klientům bude doporučena nejvýhodnější bankovní instituce z České a Slovenské republiky.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem diplomové práce je na základě komparativní analýzy obchodní politiky vybraných bank v ČR a na Slovensku doporučit fiktivnímu klientovi nejlepší produkt. Dílčím cílem je zhodnotit obchodní politiku vybraných bank a event. doporučit kroky ke zlepšení jejich hospodaření.

2.2 Metodika

Pro vypracování diplomové práce byly používány zejména odborné publikace, internetové zdroje, výroční zprávy a sazebníky vybraných tuzemských bank. Teoretická část definuje pojmy spojené s bankovníctvím, bankovním sektorem, poplatky a jejich vznikem a obchodní politikou bankovních institucí.

První kapitola analytické části je zaměřena na zisky bank z poplatků a provizí. Hospodářské výsledky jsou sledovány od roku 2007 do roku 2018 a data jsou získávána z výkazu zisku a ztrát na základě údajů České národní banky a Národní banky Slovenska. Sledovanými ukazateli jsou zisk z finanční činnosti, zisk z poplatků a provizí a na základě těchto dat je vypočten procentuální podíl, který tvoří zisk z poplatku a provizí na celkovém zisku bankovních institucí.

V rámci České a Slovenské republiky je vybrána z každé země nejvyužívanější bankovní instituce dle provedené ankety a je provedeno sledování vývoje zisku z poplatků a provizí od roku 2013 do roku 2018. V České republice se jedná o Českou spořitelnu a na Slovensku o Tatra bank, podrobný vývoj lze nalézt v kapitole 4.4.

Na Slovensku jsou data přepočítána do českých korun pomocí kurzu České národní banky. V letech 2007 a 2008 je k přepočtu využíván kurz pro slovenskou korunu, od dalšího roku pro euro. Kurz ke každému roku je vztahován k poslednímu dni, to je 31.12 daného roku.

V druhé kapitole analytické části diplomové práce je vytvořena a vyhodnocena anketa viz kapitola 4.3. Celkově na anketu odpovídalo 101 respondentů, kdy jeden respondent je

z anketového šetření vyřazen z důvodu nevlastnění bankovního účtu. Anketa je zveřejněna a vyplňována pomocí webové stránky www.vyplnto.cz. Na základě výsledků je vybráno 5 nejvyužívanějších bankovních institucí v České republice a 5 ve Slovenské republice. Těchto celkem 10 bank je blíže analyzováno v rámci služeb, které dotazovaní klienti používají alespoň jednou do měsíce. Charakteristika produktů jednotlivých bankovních institucí je provedena v kapitole 4.5.

Na základě nejčtenějších odpovědí je vytvořen profil dvou fiktivních klientů, kteří mají určité požadavky na využívané služby. V prvním případě se jedná o studenta, který využívá studentský účet, případně běžný účet. V druhém případě je doporučen nejvýhodnější produkt pro zaměstnance s běžným účtem. Fiktivní klienti jsou blíže specifikováni v kapitole 4.7. Na základě zjištěných požadavků a preferencí je fiktivním klientům doporučen nejvýhodnější produkt z 5 vybraných bankovních institucí. Doporučení jednotlivých bankovních produktů lze nalézt v kapitole 4.7.1.

3 Teoretická východiska

3.1 Banky a bankovní systém

Bankovní systém zpravidla tvoří centrální banka a síť obchodních bank. Bankovní systémy se v jednotlivých zemích liší, především v závislosti na konkrétních historických a ekonomických podmínkách dané země. Bankovní systémy ve vyspělých zemích jsou založeny na dvoustupňovém principu (Dolezite.sk, cit. online 28.1.2018).

Dvoustupňový bankovní systém v Československu vznikl 1.1.1990, kdy se od existujících bankovních institucí oddělila státní banka, která začala plnit úlohy centrální banky. S novým zákonem začaly vznikat nové bankovní instituce, které lze stále najít na finančním trhu (Banky.sk, cit. online 28.1.2018).

Banky jsou podnikatelské subjekty, které ve srovnání s ostatními podniky v jiných odvětvích mají specifické rysy, které se projevují především v jejich postavení na trhu a ve významu v ekonomice. Mívají přísnější pravidla, ale jejich cíl je shodný s jinými podniky, kde se ve většině případů jedná o maximalizaci tržní ceny akcií či o maximalizaci zisku. Z funkčního hlediska lze banku charakterizovat jako finančního zprostředkovatele, jehož hlavními činnostmi je: přijímání vkladů, provádění platebního styku a poskytování úvěrů. Činnost bank je v mnoha směrech odlišná od jiných podniků, proto je v zákoně o bankovníctví, Zákon č. 21/1992 Sb. Zákon o bankách, jednoznačně vymezena. Zákon o bankách vychází ze směrnice EU, která stanovuje čtyři základní podmínky, které musí být splněny. První podmínkou je, že se musí jednat o právnickou osobu, která má sídlo na území dané země. Za druhé banky musí být založené jako akciové společnosti. Za třetí je ve směrnici EU stanoveno, že banka musí přijímat vklady od veřejnosti. Čtvrtou podmínkou je poskytování úvěrů a v neposlední řadě musí mít bankovní licenci udělenou národní bankou, která má vlastní podmínky pro udělování licencí (Revenda, 2014).

3.2 Jednostupňový bankovní systém

Plně univerzální banky tvoří základ jednostupňového bankovního systému. V tomto případě je na trhu pouze jeden druh bankovní instituce, který provádí veškeré bankovní obchody a to včetně emise bankovek. Tento systém může být označován i jako plně univerzální. U tohoto systému je postrádána centrální banka, která by se starala o makroekonomickou měnovou stabilitu (Dvořák, 2005).

3.3 Dvoustupňový bankovní systém

Dvoustupňový bankovní systém představuje standartní formu uspořádání moderního bankovníctví a je charakteristický pro většinu vyspělých zemí. Hlavním rozdílem od jednostupňového systému je oddělení centrální banky od komerčních (Dolezite.sk, cit. online 28.1.2018).

Obchodní banky podnikají s penězi za účelem zisku neboli maximalizují tržní cenu svých akcií. Banky nejsou omezovány žádnými plány a jsou při jednotlivých rozhodováních zcela samostatné. Z tohoto důvodu činnosti a výsledky hospodaření mohou zapříčinit případný bankrot (Finance-bankovníctví.studentske.cz, cit. online 1.2.2018).

Dvoustupňový bankovní systém lze definovat jako systém rezervního bankovníctví, který zahrnuje krytí bankovek. Komerční banky jsou povinny držet část depozit svých klientů u centrální banky jako rezervy. Zbývající část mohou použít k poskytování úvěrů klientům, kdy tyto úvěry vytvářejí nové peníze v bezhotovostní podobě. Omezením pro použití depozit je výše povinných minimálních rezerv, jejich výši stanovuje centrální banka (Polouček, 2009).

3.4 Bankovní poplatky

Předpokládaná srozumitelnost termínu „bankovní poplatky“ je zavádějící z důvodu neexistence jejich přesné definice. Poplatky lze vnímat jako jednostranné peněžní platby, které si účtují banky na vrub svým klientům za poskytované bankovní služby. Jejich prostřednictvím banka zvyšuje své výnosy, které se promítají do výkazu zisku a ztrát. Jedná se o jeden z typů cen v bankovníctví, které jsou aplikovány při ocenění produktů. Prostřednictvím těchto poplatků však banka nepřejímá rizika (nepřejímáním rizika se liší bankovní poplatky od provize). Jedná se tedy o částku účtující si banka za poskytovanou

službu, která může být ve formě konkrétní fixní ceny nebo se může jednat o relativní poplatek, který souvisí s objemem transakce (zprostředkování obligace). Poplatky lze členit na přímé a nepřímé, kdy nepřímé jsou skryty v ceně, tedy nejsou vyjádřeny explicitně (Bankovnipoplatky.com, cit. online 30.1.2018).

Banky si nechávají za své služby platit prostřednictvím bankovních poplatků, které jsou spojené s jejich poskytovanými službami nebo s využíváním různých bankovních produktů. Jednotlivé poplatky, které si banka může účtovat, musí být uvedeny v jejich sazebnících a o změnách musí banka v předstihu své klienty avizovat. Pro některé klienty může být složité se v sazebnících vyznat, protože každá banka je má různě formátované a mohou se také lišit jednotlivé názvy pro služby či produkty. Ve většině případů jsou sazebníky odlišné pro fyzické osoby a pro podnikatele. Bankovních poplatků je mnoho druhů a mohou být jednorázové, ale i dílčí za každou jednotlivou službu. Banky nabízejí pro své klienty produkty v balíčcích, takže klient platí pouze jednotnou sumu a neplatí za jednotlivé služby. V posledních letech však především u běžných účtů většina bankovních institucí od poplatků ustupuje. Jejich odpuštění může být taktéž podmíněno určitou aktivitou klienta spojenou s využívanou službou (Penize.cz, cit. online 30.1.2018).

3.5 Historie bankovních poplatků

Z vyspělých zemí k nám postupně byla importována politika diverzifikace příjmů bank, tedy aplikace politiky poplatků a provizí. Na bankovním trhu se začalo prosazovat, že diverzifikace bankovních příjmů poplatky je běžné a tím klienti neměli možnost volby (Bankovnipoplatky.com, cit. online 30.1.2018).

Jako hlavní důvod pro vznik bankovních poplatků je uváděn proces dezintermediace, kdy se od poloviny 19. století snižovala váha, význam a zprostředkovatelská funkce bankovních institucí (Polouček, 2006).

3.5.1 Proces dezintermediace

Tento proces je rozdělen do pěti fází. V první fázi dochází k poklesu úspor klientů. Klienti investovali jinde než v bankách, kde jim volné peníze vydělávaly více. Důvodem byla nabídka reprezentovaná vyšším úrokovým výnosem (Polouček, 2006).

Druhou fází byl rozvoj finančních trhů, kde klienti mohli najít široké možnosti získávání finančních prostředků pro zamýšlené aktivity a docházelo tedy k suplování úvěrové činnosti bank. V této fázi hrála velkou roli přísná regulace od centrální banky, čehož využívaly méně regulované finanční instituce a vyvíjely nové produkty. Na trhu s bankovními službami tudíž docházelo k růstu konkurence a postupnému nahrazování bank druhého stupně. Pro třetí fázi je znakem technologický proces, který otevíral široké možnosti pro instituce v nabízení svých služeb. Snížení nákladů, nárůst produktivity a flexibility podnikání má za následek tato technologická inovace. Z tohoto důvodu nebylo tak nákladné poskytovat podobné služby jako nabízely banky. Čtvrtá fáze tohoto procesu je spojena s rozvojem informačních technologií a jejich aplikací. Tento rozvoj se projevil změnou v distribuci finančních produktů. Banky se po celou dobu snažily působení tohoto trendu oslabovat. Jejich snahou bylo zmenšit konkurenční výhodu nebankovních institucí, které byly mírněji regulované. Zaváděly nové technologie, pomocí kterých diverzifikovaly své portfolio produktů a taktéž snižovaly ekonomické náklady spotřebitelů. Pátou a poslední fází je období internetového bankovníctví. Umožňuje klientovi řešit základní transakce bez fyzické přítomnosti u obchodníků, což vytváří prostor pro vynechání bankovních institucí při platbách a při vypořádávání jiných finančních transakcí. Proces dezintermediace lze nalézt ve všech vyspělých zemích, liší se pouze délkou a chronologií jednotlivých fází. V souvislosti s tímto procesem je zjevné, že jak banky ztrácely své postavení jako hlavního zprostředkovatele finančních služeb, snižovala se jim výnosová báze (Bankovnipoplatky.com, cit. online 30.1.2018).

Proces dezintermediace zapříčinil, že banky byly nuceny se vypořádat se vzniklými poklesy výnosů, o které byly připraveny vznikajícími nebankovními institucemi. Tento pokles vyrovnávaly výběrem poplatků. V některých zemích, včetně České republiky, si banky své místo na finančním trhu uchovaly a tím se zařadily do takzvaného B-systému. Pro tento systém je typické, že poplatky představují pouze navýšení již tak relativně vysokých výnosů. Podstata B-systému spočívá v získávání vnějších zdrojů především od bank či na finančním trhu, kde jsou investory do obligací a akcií taktéž banky. V tomto případě jsou banky a dceřiné společnosti rozhodujícími investory na kapitálovém trhu. Hlavním zdrojem jsou úspory ukládané domácnostmi do bank. Finanční trh v tomto případě tvoří pouze vedlejší neboli doplňkovou roli. Druhým systémem je M-systém, který je založen na finančním trhu, kde domácnosti investují přímo na kapitálovém trhu, ale

investují také prostřednictvím nebankovních zprostředkovatelů. U tohoto systému dochází k rozdělení aktiv mezi bankovní a nebankovní instituce (Polouček, 2006).

3.6 Obchodní politika bankovních institucí

Obchodní politika banky se zabývá plněním a sledováním jejich vytyčených cílů v jednotlivých oblastech bankovních činností. Soustředují se na plnění zásad takzvaného magického trojúhelníku, který představuje vztah mezi bezpečností, likviditou a rentabilitou. Jedná se o vztah představující vhodný souhrn opatření v oblastech spojených s činností těchto institucí. Zajištění likvidity je považováno za nejdůležitější princip v oblasti řízení bank a má přednost před bezpečností a rentabilitou. Pro uspokojení akcionářů je důležité dosažení požadované rentability. Banky se zaměřují na úsporu nákladů a upřednostňování skutečných potřeb před prestiží. Investování finančních prostředků musí být prováděno tak, aby výnosy z těchto investic pokrývaly náklady a byl tedy tvořen zisk pro další reinvestování a rozdělení mezi jednotlivé vlastníky (Bankovnictvi-finance.studentske.eu, cit. online 15.2.2018).

3.6.1 Členění obchodní politiky bankovních institucí

Obchodní politiku bank lze dělit na rozhodování konstitutivní, provozní a marketingové. Konstitutivní souvisí se zakládáním institucí, provozní je spojeno s chodem banky a rozhodování marketingové, které se zabývá vnější politikou. Dle způsobu vlivu obchodní politiku dělíme na vnitřní a vnější. Vnitřní zahrnuje všechny aktivity uvnitř a vnější se orientuje na získávání nových klientů. Hlavním kvalitativním cílem je maximalizace zisku banky a trvalý růst tržní hodnoty akcie. Banky mají samozřejmě i dílčí cíle, kterými jsou rentabilita, likvidita a bezpečnost (Finance-bankovnictvi.studetske.cz, cit. online 15.2.2018).

3.7 Cenová politika bankovních institucí

Cenová politika je proces tvorby ceny, tedy i bankovních poplatků, a přizpůsobení jejich výše vzhledem k podmínkám na trhu. Základem podnikání je správné stanovení ceny produktu. Pokud je cena velmi vysoká, spotřebitel o nákup produktu nemá zájem. Naopak velmi nízká cena se nepříznivě projeví na zisku a může vzbuzovat nedůvěru spotřebitelů s ohledem na kvalitu produktu. Rozhodujícími oblastmi cenové politiky je výběr vhodné metody tvorby ceny a pružná diferenciací cen. Proces diferenciací cen je schopnost banky

pružně reagovat na změnu situace na trhu a využívat rozdílné ceny na jednotlivých trzích. Základní metody tvorby cen jsou podle nákladů, podle konkurence a podle poptávky (Oskole.sk, cit. online 15.2.2018).

V každé ceně se promítají zájmy dvou subjektů trhu, kupujícího a prodávajícího. Pro kupujícího cena představuje souhrn finančních prostředků, které musí vynaložit na zakoupení produktu. Pro prodávajícího je cena marketingovým nástrojem, který je zdrojem příjmů a ovlivňuje jeho podíl na trhu. Při tvorbě cenové politiky musí firma zvážit mnoho faktorů.

Stanovení ceny zahrnuje šest kroků (Webkod.sk, cit. online 15.2.2018):

- Stanovení cíle cenové politiky – přežití na trhu, maximalizace běžného zisku, maximalizace podílu na trhu, maximalizace využití trhu a získání vedoucího postavení,
- zjištění poptávky – odhad tvaru křivky, odhad cenové pružnosti poptávky,
- odhad nákladů – na základě fixních, variabilních, celkových a průměrných nákladů dochází k určení nulového bodu, který udává objem produkce, při kterém jsou náklady a výnosy v rovnováze, tento bod je elementárním východiskem při stanovení ceny,
- analýza nákladů, cen a nabídky konkurence,
- výběr metody tvorby cen,
- výběr konečné ceny.

Tvorba ceny podle nákladů je vypočtena na základě kalkulace, která vychází z nákladů a plánovaného zisku. Tato metoda je používána zejména ve výrobních podnicích. Ziskové přírážky pro jednotlivé produkty bývají různé. Tato metoda vychází z přesných čísel a představuje přehled o nákladech. Mezi nevýhody patří nezahrnutí poptávky či konkurence a nízká flexibilita při stanovení cen. Tvorba ceny podle konkurence je přístup založen na podřízení a její převzetí od konkurence. Cena je výsledkem průměrných nákladů konkurence anebo je to cena stanovená na základě vedoucích firem. Problémem při stanovení výše cen tímto způsobem je správně a včas předvídat reakce konkurence a správně stanovit svou cenu (nad, pod či na úrovni konkurenčních cen). Tato cena odpovídá očekávání trhu a poskytuje přehled o konkurenčních strategiích. Posledním

způsobem je tvorba ceny podle poptávky. Tento druh se řídí podle tendencí poptávky po produktech nebo službách, dle nabídky dalších firem a od platební schopnosti cílové skupiny a kvality produktů. Výhodou této metody je nejlepší možný zisk a vysoká pružnost, změny poptávky se mohou ihned projevit v ceně. Nevýhodou jsou obtížně dohledatelné informace a relativně spekulativní odhad ceny (Zones.sk, cit. online (15.2.2018)).

3.8 Faktory ovlivňující výši poplatků

Výši bankovních poplatků ovlivňuje malá konkurence, vysoké náklady na inovace, permanentní snaha finančních institucí každoročně zvyšovat významné položky výnosů nebo právní zásahy (Finance.cz, cit. online 15.2.2018).

Konkurence

Vzhledem k faktu, že čeští občané jsou stále velmi konzervativní a neradi mění své zaběhlé, již ověřené návyky je větší část tuzemského bankovního trhu rozdělena mezi tři banky (Českou spořitelnu, Československou obchodní banku a Komerční banku). Na ostatní bankovní instituce zbývá pouze malá část trhu. Tento fakt umožňuje existenci takzvaného bankovního oligopolu, kdy je na trhu velmi málo firem, které stanovují ceny a jsou poté značné bariéry vstupu do daného odvětví (Finance.cz, cit. online 15.2.2018).

Nízkonákladové banky

Neadekvátní výše poplatků patří k hlavním důvodům, proč klienti mění svou banku. K nízkonákladovým bankám již přešly desetitisíce klientů. Mezi nejznámější zástupce patří Fio, Equa bank, Air Bank nebo mBank. Nízkonákladové banky nemohou ve výši zisků soupeřit s většími bankami, například Českou spořitelnu, přesto u svých klientů mají úspěch díky své bezpoplatkové politice (Bankovníinspektor.cz, cit. online 15.2.2018).

Internetové bankovníctví

Mezi hlavní výhody používání internetového bankovníctví patří úspora klientova času a také ušetření peněz. Klient není nucen osobně navštěvovat konkrétní pobočku a platit za transakce zde provedené. Internetové bankovníctví je nabízeno zdarma, nebo za poplatky výrazně nižší (Mojepenize.com, cit. online 15.2.2018).

3.9 Výkaz zisku a ztráty obchodní banky

Obchodní banka je řazena pod obchodní společnosti, proto i pro ně platí, že předmětem jejich podnikání je dosažení zisku. Z finanční situace je možné zjistit úspěšnost podnikání. Výkaz zisku a ztráty poskytuje základní informace o stabilitě banky, obsahu i rozsahu. Zobrazuje výsledky hospodaření za dané období, nejčastěji za rok. Struktura výkazu zisku a ztráty je zobrazena v tabulce č. 1 (Revenda, 2014).

Tabulka č. 1: Výkaz zisku a ztrát obchodní banky

POLOŽKA
Výnosy z úroků a podobné výnosy
Náklady na úroky a podobné náklady
Výnosy z akcií a podílů
Výnosy z poplatků a provizí
Náklady na poplatky a provize
Zisk nebo ztráta z finančních operací
Ostatní provozní výnosy
Ostatní provozní náklady
Správní náklady
Odpisy dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku
Rozpuštění opravných položek a rezerv k pohledávkám a zárukám, výnosy z dříve odepsaných pohledávek
Odpisy, tvorba a použití opravných položek a rezerv k pohledávkám a zárukám
Ztráty z převodu účastí s rozhodujícím a podstatným vlivem, tvorba a použití opravných položek k účastem s rozhodujícím a podstatným vlivem
Rozpuštění ostatních rezerv
Tvorba a použití ostatních rezerv
Podíl na ziscích nebo ztrátách účastí s rozhodujícím nebo podstatným vlivem
Zisk z běžné činnosti před zdaněním
Daň z příjmu
Zisk za účetní období

Zdroj: Vyhláška č. 501/2002 Sb. k provedení zákona o účetnictví (č. 563/1991 Sb.) kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb. , o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou bankami a jinými finančními institucemi předpisů

3.9.1 Výnosy z poplatků a provizí a náklady na poplatky a provize

Paragraf 46 této vyhlášky nám definuje položky, které obsahují výnosy a náklady z provizí a poplatků souvisejících se službami spojenými zejména s vedením účtů, prováděním platebního styku, provizemi za záruky. Dále se správou úvěrů ve prospěch věřitelů, operace spojené s cennými papíry a deriváty ve prospěch třetích osob, provize a jiné výnosy, náklady, které souvisejí s péčí o bezpečnost a správu cenných papírů (úschovami, uložením) a obhospodařováním finančních nástrojů, náklady na poplatky a provize související zejména s prodejem nebo jiným úbytkem cenných papírů, poplatky a provize za převody cizích měn a za prodej a nákup mincovních a drahých kovů a dále provize za zprostředkovatelskou činnosti (*Vyhláška č. 501/2002 Sb. k provedení zákona o účetnictví (č. 563/1991 Sb.) kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou bankami a jinými finančními institucemi předpisů*).

Finanční účetnictví zachycuje vývoj a stav závazků, aktiv a vlastního kapitálu. Dále nákladů, výnosů a hospodářského výsledku a také peněžních příjmů a výdajů podniku. Mezi hlavní účetní výkazy patří rozvaha, výkaz zisku a ztráty a výkaz o tvorbě a užití peněžních prostředků (Kašparovská, 2006).

Bankovní poplatky mají z hlediska celkového zisku tuzemských bank významné postavení. Od roku 2004 jejich podíl na zisku postupně klesá, nicméně stále tvoří až 1/3 a jsou druhou nejvýznamnější položkou v celkovém portfoliu (Penize.cz, cit. online 24.2.2018).

3.10 Regulace bankovních poplatků

Regulace znamená v obecném pojetí stanovení určitých pravidel, která musí být dodržena ekonomickými subjekty, tedy i obchodními bankami. Regulující pravidla mohou být stanovena trhem, a to v případě nedostatečné míry aktuálních informací o bankách nebo pokud je omezená schopnost klientů tyto informace efektivně vyhodnotit. Působení klientů na bankovní instituce je z těchto důvodů omezené a tím se snižuje efektivnost tržní regulace. Druhý způsob stanovení regulačních pravidel je administrativní. V tomto případě regulaci provádí instituce k tomuto účelu zřízené. V České republice je tímto orgánem Česká národní banka. Důvod pro administrativní stanovení lze shrnout termínem „selhání trhu“. Typy tržních selhání jsou asymetrie informací, zneužití dominantního postavení,

zneužití trhů a systémové riziko. Těmto tržním rizikům nemůže bankovní regulace zcela zabránit, a proto cílem regulace je snížení jejich výskytu a omezení negativních důsledků v případě pokud tyto rizika nastanou (Kašparovská, 2006).

3.11 Cena bankovních produktů

Stejně jako v jiných odvětvích i v bankovníctví hraje cena za nabízené produkty důležitou roli. Cenová politika bank stanovuje cenu bankovních produktů, kam zahrnujeme veškerá rozhodnutí banky o stávajících i nově zaváděných produktech. Za hlavní cíle cenové politiky banky je považováno, aby ceny bankovních produktů znamenaly dostatečnou rentabilitu banky. Dále, aby udržovaly, eventuálně zlepšovaly konkurenční postavení na bankovním trhu ve srovnání s ostatními bankovními institucemi. Respektive podniky nabízející stejné produkty. V poslední řadě je požadováno, aby ceny odrážely nákladovost banky a jejich útvarů spojených s danými produkty, její kapacitní, likvidní, kapitálové a jiné možnosti (Dvořák, 2005).

3.11.1 Druhy cen bankovních produktů

Přesné vymezení jednotlivých cen bankovních produktů je vzhledem k nejednotnému označování obtížné provést. Přesto lze za základní druhy považovat (Dvořák, 2005):

- Úroky, jedná se o cenu za časově limitované poskytnutí finančních prostředků. Nejčastějším případem je poskytnutí úvěru nebo přijetí depozita,
- provize a prémie, v tomto případě banka stanovuje cenu za poskytnutí produktu, kdy na sebe přebírá určité riziko (bankovní záruky, prémie za prodej opce bankou).

Ceny bankovních produktů je možné dělit na přímé a nepřímé poplatky. U přímých se jedná o cenu za bankovní produkt, se kterým má bankovní instituce spojené určité náklady. V tomto případě banka nepřebírá žádné riziko a cena tohoto produktu je přesně vyčíslena. Druhým typem jsou nepřímé poplatky, které na rozdíl od přímých, nejsou explicitně vyjádřeny a jsou skryté v jiných cenách (například připsání peněz na účet klienta s pozdější valutou) (Finance-bankovnictvi.studentske.cz, cit. online 28.2.2018).

3.12 Způsob stanovení ceny

Výsledná cena bankovních produktů a služeb se stanovuje na základě báze, ke které se cena vztahuje. Pro stanovení lze použít následující možnosti, které lze kombinovat. První možností stanovení ceny je hodnotový objem. V tomto případě je cena dána jako součin jednotkové ceny a hodnotového objemu daného produktu. Jednotková cena může být vyjádřena i na roční bázi, poté je nutné zohlednit čas. Hodnotový objem lze stanovit různými způsoby, podle charakteru produktu. Prvním způsobem je skutečné čerpání objemu peněz (čerpaný úvěr). Druhým způsobem je sjednaná částka, kterou může klient čerpat (úvěrový rámec na kontokorent). Třetím je částka, za kterou se banka zaručila (výše poskytnuté záruky, akreditivu). A posledním způsobem je obrat za určité období (obratová provize na běžném účtu). Druhý způsob je definován jako jednotlivý produkt, respektive činnost banky. Cena je v tomto případě stanovena paušálně na jednotkový dílčí produkt. Výsledná cena je vypočtena součinem jednotkové ceny a počtem těchto jednotkových produktů, které jsou skutečně využívány klientem (například poplatků za výběr hotovost z bankomatu). Třetí možností je hodnotový výsledek. V tomto případě je cena stanovena jako funkce dosaženého výsledku sjednaného obchodu (například procento z docíleného zisku z prodeje cenných papírů). Poslední možností je čas. Jedná se o cenu za časovou jednotku, výsledná cena je dána součinem jednotkové ceny a délkou období, po které byl produkt či služba využívána. Čas má význam i v kombinaci s cenou, která je stanovena na základě hodnotového objemu, ale i v případech, kdy je klientovi poskytována určitá služba, kde čas hraje bezprostřední roli (například poradenství). (Dvořák, 2005)

3.13 Poplatky spojené s běžnými účty

Nejčastějším a zároveň i základním produktem, které banky poskytují svým klientům, je běžný účet. Jedná se o stavební prvek bankovních služeb, na který poté navazují další služby. Běžný účet je chronologicky vedený záznam o vzájemných peněžních závazcích a pohledávkách mezi klientem a bankou. Při pohledu na běžný účet ve vztahu k obyvatelstvu je možné setkat se s pojmem žirový účet, který má různé názvy a může být označován například jako B-konto nebo sporožiro. Jedná se o formu běžného účtu ve smyslu současné právní úpravy dle Obchodního zákoníku, Občanského zákoníku, dokumentu ČNB - Všeobecné obchodní podmínky, devizového zákona a dalších (Ceed.cz, cit. online 15.3.2018).

Poplatek za vedení běžného účtu může být obsažen v produktovém balíčku společně s dalšími bankovními poplatky. Pro klienta zahrnuje několik nepoužívanějších produktů spojených s běžným účtem a tím dochází k takzvané konvergenci v produktové oblasti bankovních služeb a produktů, jejichž cílem je nabídka, která bude komplexní pro klienta (Kašparovská, 2006).

K běžnému účtu se vážou různé druhy poplatků kterými je: poplatek za zřízení účtu, poplatek za vedení účtu, poplatek za zrušení účtu, poplatek za výpis bankovního účtu (osobně, poštou nebo v elektronické podobě), poplatek za zaslání SMS zprávy a poplatky za změnu nastavení spojeného s trvalými příkazy a inkasy (Ceníky jednotlivých bankovních institucí, 2019).

3.14 Poplatky spojené se spořicími účty a termínovanými vklady

Držení vyšších finančních částek na běžném účtu již není příliš výhodné, naopak může docházet k jejich znehodnocení. Způsoby, jakými lze zhodnotit finanční prostředky, je celá řada. Jedním z těchto způsobů je založení spořicího účtu. Klienty je zakládán převážně na dobu neurčitou a tento typ účtu je zhodnocován vyšší úrokovou sazbou v porovnání s běžným účtem. Velice často je klienty zakládán jako doplněk k jejich běžnému účtu. Může se jednat o propojené účty, nicméně řada bankovních institucí nabízí spořicí účet jako nezávislý finanční produkt. Jedná se o zákonně pojištěný produkt a to do 100% výše, avšak maximálně do 100 000 EUR. Výše úrokové sazby je ovlivněna především délkou výpovědní lhůty a výší zůstatku. Některé banky nabízejí sazbu pouze v řádu desetin procenta, jiné nabízejí bezesporu výhodnější úroky až kolem 2 %. První místo z pohledu klienta obsazují družstevní záložny, kde lze nalézt zhodnocení až 5 % (Finance.cz, cit. online 29.3.2018).

Mezi poplatky za služby a transakce u spořicíh účtů patří: poplatek za zřízení spořicího účtu, poplatek za vedení účtu, poplatek za zrušení spořicího účtu, poplatek za vklad hotovosti připisovaný na účet. Mezi další patří poplatek za výběr z účtu, poplatek za předčasný výběr z účtu, poplatek za odchozí či příchozí platbu a poplatek za výpis z účtu (Ceníky jednotlivých bankovních institucí, 2019).

Termínovaný vklad umožňuje klientovi uložit jednorázově sumu peněz na pevně stanovenou dobu, kdy po celý čas banka tyto prostředky úročí vyšší úrokovou sazbou v porovnání s ostatními netermínovanými vklady. Nevýhodou je klientova omezená možnost nakládat s finančními prostředky (Financnahitparada.sk, cit. online 29.3.2018).

Poplatky účtované klientům u termínovaných vkladů mohou být, poplatek za zřízení termínovaného vkladu, poplatek za vedení termínovaného vkladu, poplatek za předčasné zrušení termínovaného vkladu, poplatek za výběr hotovosti, poplatek za bezhotovostní převod na účet, poplatek za předčasný výběr hotovosti a poplatek za změnu či vinkulaci vkladu (Ceníky jednotlivých bankovních institucí, 2019).

3.15 Poplatky spojené s platebním stykem

Platební styk je definován jako vztah mezi plátcem a příjemcem, který je uskutečňován v určitých formách. Může být uskutečňován prostřednictvím peněžního ústavu, nebo přímo mezi plátcem a příjemcem (Máče, 2006).

Poplatky spojené s platebním stykem lze dělit na poplatky za hotovostní a bezhotovostní platební operace. Hotovostní platební operace jsou spojené s využitím bankovek a mincí. Bezhotovostní platební styk je zajištěn bankovními institucemi, kdy se platby zapisují na účet u jednotlivých bank (Kalabis, 2005).

Platební styk je mnohdykrát chápán pouze jako placení prostřednictvím bank bez jakékoli znalosti jednotlivých forem či instrumentů. Právní úprava, která je základní a vymezuje pravidla pro platební systém, je uvedena v zákoně č. 124/2002 Sb. o převezech peněžních prostředků, platebních systémech a elektronických platebních prostředcích. Tento zákon upravuje problematiku týkající se nejen provádění převodů peněžních prostředků, ale také vzniku a provozování platebních systémů. V neposlední řadě užívání a vydávání elektronických platebních prostředků (Máče, 2006).

Poplatky spojené s hotovostními operacemi jsou: poplatek za výběr či nahlášený a nevyzvednutý výběr z účtu. Služby, které mohou být zpoplatněné jsou vklad na účet, vklad rozříděných či nerozříděných bankovek a mincí, výměna bankovek a mincí (Ceníky jednotlivých bankovních institucí, 2019).

Poplatky se u bankovních institucí rozlišují pro tuzemské platby a zahraniční platební styk, kdy se výše jednotlivých poplatků liší.

Poplatky spojené s bezhotovostními tuzemskými operacemi mohou být: za příchozí tuzemskou platbu na účet, odchozí tuzemskou platbu z účtu, expresní odchozí tuzemskou platbu z účtu, žádost o přímé inkaso, nastavení či změnu povolení k inkasu, zrušení povolení k inkasu, interní platbu, zadání či změnu trvalého platebního příkazu a za zrušení trvalého platebního příkazu (Ceníky jednotlivých bankovních institucí, 2019).

U zahraničního platebního styku může být zpoplatněna zahraniční příchozí platba na účet, zahraniční odchozí platba z účtu, zahraniční odchozí platba, nastavení mandátu pro přímé inkaso, interní platba, zadání či změna trvalého platebního příkazu a zrušení platebního příkazu. Příplatek může být účtován za manuální zpracování zahraniční příchozí platby, za expresní způsob zpracování a také může být účtován roční poplatek za vedení kódu v registru příjemců inkas (Ceníky jednotlivých bankovních institucí, 2019).

3.16 Poplatky spojené s debetní a kreditní kartou

Debetní karta neboli platební karta je běžným typem karty vydávané k bankovnímu účtu. Klient prostřednictvím platební karty může vybírat hotovost z bankomatu či pomocí služby cashback a dále mu také umožňuje provádět bezhotovostní platby na internetu nebo v obchodech. Tento typ karty je přímo spojen s bankovním účtem majitele, proto k zúčtování dochází ve většině případů ihned po provedené transakci (Cojeto.superia.cz, cit. online 29.3.2018).

Poplatky, které jsou spojeny s debetní kartou a s jejím užíváním, mohou být: měsíční poplatek za kartu, výběr z bankomatu, u kterého je účet veden v ČR/SR, výběr z bankomatu jiné banky, výběr z bankomatu v zahraničí a poplatek za vydání karty (Ceníky jednotlivých bankovních institucí, 2019).

Kreditní karta je jedním z úvěrových produktů, ke kterému nemusí být zřízen bankovní účet. Tento typ produktu umožňuje klientovi uskutečňovat bezhotovostní platební operace v obchodech či na internetu. Klient si taktéž může vybírat hotovost. Kdy v tomto případě se nejedná o klientovi peníze, nýbrž jde o půjčku od banky. V některých případech lze splatit dluh bez úroku a to ve většině případů, v omezené časové lhůtě (například ve lhůtě jednoho měsíce). Po uplynutí této doby je na půjčenou částku uvalen vysoký úrok. Tento typ karty je spojen s revolvingovým úvěrem, který držitel karty může splácet postupně a zároveň dále čerpat (Cojeto.superia.cz, cit. online 29.3.2018).

Poplatky spojeny s kreditní kartou a s jejím užíváním jsou: poplatky za služby spojené s kreditní kartou vydanou k účtu (měsíčně), poplatek za výběr z bankomatu, u kterého je účet veden, poplatek za výběr z bankomatu jiné banky, poplatek za výběr z bankomatu v zahraničí, poplatek za vklad hotovosti prostřednictvím vkladového bankomatu, poplatek za dotaz na zůstatek v bankomatu, u kterého je účet veden, poplatek za dotaz na zůstatek v ostatních bankomatech, poplatek za výběr kartou u přepážky a poplatek za vydání karty (Ceníky jednotlivých bankovních institucí, 2019).

Dalšími poplatky spojenými s kreditními kartami, které jsou výjimečné, nebo jednorázové, jsou poplatky za expresní vydání platební karty, vydání náhradní hotovosti/karty v zahraničí, změna PIN v bankomatu, změna limitu platební karty, vydání nebo změna designu karty (CSOB.cz, cit. online 29.3.2018).

3.17 Poplatky spojené s přímým bankovníctvím

V důsledku rozvoje nových technologií jsou i bankovní instituce nucené rozvíjet své produkty v oblasti bankovníctví. Klient může nalézt širokou paletu produktů v oblasti přímého bankovníctví. Jedná se o služby, které umožňují komunikaci mezi klientem a bankou bez nutnosti osobní návštěvy pobočky. Tato komunikace probíhá prostřednictvím telefonu či počítače. Do přímého bankovníctví patří internet banking, home banking, telebanking, smartbanking, mobilní bankovníctví a již méně častě WAP banking. V rámci těchto služeb má klient přístup 24 hodin denně ke svému účtu (Finance.cz, cit. online 29.3.2018).

Poplatky za vedení přímého bankovníctví jsou: poplatek za zřízení služby, měsíční cena služby, poplatek za zrušení služby, poplatek za poskytnutí PIN kódu, poplatek za vydání případně obnovení bezpečnostního certifikátu, poplatek za vydání čtečky čipových karet a poplatek za autorizační SMS (Ceníky jednotlivých bankovních institucí, 2019).

3.18 Poplatky spojené s úvěrovými produkty

Úvěr je formou dočasného postoupení finančních prostředků nebo zboží věřitelem dlužníkovi, který se zavazuje uhradit určitý úrok po uplynutí, nebo v průběhu doby splatnosti. Každý bankovní úvěr podléhá kontrole. V rámci bankovního sektoru na tento druh produktu dohlíží Česká národní banka. Na banky a na nebankovní segment Česká obchodní inspekce. Úvěr tvoří základní prvek bankovního portfolia a jedná se o hlavní zdroj příjmů banky. Podmínky pro jeho poskytnutí závisí na typu produktu a zda jde o úvěr pro fyzickou či právnickou osobu (Efinancnik.cz, cit. online 30.3.2018).

Kontokorentní úvěr

Takzvaný kontokorent umožňuje klientovi čerpat peníze i v případě, kdy mu hotovost na účtu chybí. Součástí je stanovený úvěrový limit, úroková sazba a poplatky. Je určen pro fyzické či právnické osoby. Patří mezi nejdůležitější a nejběžnější krátkodobé úvěry, a proto se zde uplatňuje vyšší úroková sazba a platí se i poplatek z nevyužité částky přečerpání účtu (Kontokorent.eu, cit. online 30.3.2018).

Poplatky spojené s tímto druhem úvěru jsou poplatek za podání a vyhodnocení žádosti o úvěr, poplatek za poskytnutí úvěru, poplatky za služby spojené se správou úvěru, poplatky spojené se zpracováním dokumentů předkládaných klientem, poplatek za analýzu hodnoty zajištění pro posouzení žádosti o úvěr, poplatek za mimořádnou splátku úvěru, poplatek za změnu smluvních podmínek a zpoplatněna může být i závazková provize (Ceníky jednotlivých bankovních institucí, 2019).

Spotřebitelský úvěr

V České republice je tento typ produktu nabízen bankovními i nebankovními institucemi, a to zejména na krytí nejrůznějších nepodnikatelských potřeb. Podmínky pro získání finančních prostředků pomocí tohoto typu úvěru jsou často velmi jednoduché a lákavé. Pro

většinu institucí stačí věk nad 18 let, trvalý pobyt na území ČR a české občanství (Spotřebitelsky-uver.net, cit. online 30.3.2018).

Poplatky spojené se spotřebitelským úvěrem jsou poplatek za vedení/správu úvěru, poplatek za zpracování úvěru, poplatek za mimořádnou splátku úvěru, poplatek za zvýšení, snížení nebo odklad splátky, poplatek za změny, zvýšení, snížení nebo odklad splátky nad rámec smluvních podmínek a poplatek za upomínku/výzvu k uhrazení dlužné částky (Ceníky jednotlivých bankovních institucí, 2019).

Hypoteční úvěr

Hypoteční úvěr je definován Zákonem o dluhopisech č. 190/2004 Sb. Jedná se o typ úvěru, jehož splácení včetně příslušenství je zajištěno zástavním právem k nemovitosti. Takto zastavená nemovitost se musí nacházet na území České republiky, členského státu Evropské unie nebo jiného státu patřícího do Evropského hospodářského prostoru (Finance.cz., cit. online 30.3.2018).

Poplatky spojené s hypotečním úvěrem jsou poplatek za vyhodnocení rizik spojených s nemovitostí, poplatek za poskytnutí úvěru, poplatek za čerpání či expresní čerpání úvěru, poplatek za výpis, poplatek za změnu ve smlouvě, poplatek za písemné potvrzení o výši zaplacených úroků z úvěru a poplatek za zaslání upomínky o neprovedené splátce (Ceníky jednotlivých bankovních institucí, 2019).

4 Analytická část

4.1 Bankovní systém České republiky a Slovenské republiky

Centrální bankou Slovenska je Národní banka Slovenska, která je od 1. ledna 2009 součástí Eurosystemu. V rámci spolupráce s Evropskou centrální bankou a ostatními bankami zemí tvořící eurozónu je prvotním cílem udržovat cenovou stabilitu v eurozóně.

V roce 2012 byl pro banky a jednotlivé pobočky zahraničních bank zaveden bankovní odvod, který je určený na krytí nákladů, na ochranu stability bankovního sektoru a taktéž na náklady spojené s řešením finančních krizí. Tento odvod znamenal pro banky významný pokles zisků a následné snahy o vyrovnání těchto vzniklých ztrát, vedly k uzavření části poboček bankovních institucí. Maďarská vláda, která tento odvod vybírá slíbila zmírnění svého postoje vůči bankovnímu sektoru za podmínky zvýšení množství úvěrů domácnostem a podnikatelům. Slovensko po roce 2012 zvýšilo selektivní zdanění z vkladů klientů. Bankovní sektor zaznamenal za rok 2012 snížení zisku o 27 %, který lze taktéž vidět v tabulce č. 3. Ze slovenského bankovního trhu již některé banky odešly a zbylé mají snahu nenechávat příliš velký objem vkladů na svých účtech. Některé bankovní instituce na Slovensku poskytují ze svých vkladů hypotéky v okolních zemích, a to například i v České republice.

Vstupem ČR a SR do Evropské unie byl bankovní trh otevřen bankovními institucemi z ostatních států EU a platí zde jednotná bankovní licence.

Česká republika není součástí bankovní unie a hlavním dozorovým orgánem nad bankami zde podnikajícími je Česká národní banka, která taktéž průběžně dohlíží na činnost bank.

4.2 Zisky bank z poplatků a provizí v ČR a na Slovensku

Hospodářské výsledky bankovních institucí, stejně jako všech ostatních firem lze nalézt ve výkazu zisku a ztrát. Národní banka Slovenska a Česká národní banka shrnují jednotlivé výkazy zisků a ztrát bankovních institucí, kde lze sledovat postupný vývoj bankovního sektoru jako celku.

V tabulce č. 2 jsou vyobrazeny zisky z finanční činnosti a zisky z poplatků a provizí bankovních institucí mezi lety 2007 a 2018 v České republice. V posledním sloupci je také vypočítán procentuální podíl zisku z poplatků a provizí na celkovém zisku z finanční činnosti.

Tabulka č. 2 - Zisk z finanční činnosti a z poplatků a provizí u bankovních institucí v letech 2007-2018 v České republice

Zisk z finanční činnosti a z poplatků a provizí v ČR			
mld. Kč.	Zisk z finanční činnosti	Zisk z poplatků a provizí	% podíl
2007	134,3	35,8	26,6
2008	138,3	36,1	26,1
2009	168,3	36,4	21,6
2010	157,4	38,3	24,3
2011	162,1	39,0	24,0
2012	167,2	37,3	22,3
2013	168,1	37,0	22,0
2014	167,9	36,0	21,4
2015	174,4	34,3	19,6
2016	180,2	32,4	17,9
2017	179,2	32,1	17,9
2018	190,5	33,6	17,6

Zdroj: Vlastní zpracování dle zpráv o výkonu dohledu nad finančním trhem, cnb.cz, 2019

V tabulce č. 2 lze ve druhém sloupečku vidět z počátku vzrůstající zisk z finanční činnosti, a to od roku 2007 do roku 2018. V roce 2007 je vidět konkrétní zisk 134,3 mld. Kč a v roce 2018 už 190,5 mld. Kč. V roce 2010 došlo k poklesu oproti roku předešlému. Konkrétně o 10,9 mld. Kč. Tento pokles může být zapříčiněn finanční krizí, která začala již v roce 2008 a zasáhla nejen přední světové banky, ale i akciový trh. Světová ekonomika v těchto letech čelila největšímu poklesu od velké hospodářské krize. Další lehký pokles je viditelný v roce 2017, kdy se jednalo o snížení zisku o 1 mld. Kč. Třetí sloupeček

zobrazuje zisk z poplatků a provizí ve stejném období. Nejvyšší zisk byl zaznamenán v roce 2011 a to 39 mld. Kč a nejnižší v roce 2017, kdy se jednalo pouze o 32,1 mld. Kč. Čtvrtý sloupeček znázorňuje procentuální podíl. Nejnižší hodnota, 17,6 mld. Kč, je zaznamenána v roce 2018 a nejvyšší, 26,6 mld. Kč, v roce 2007. Celkově má procentuální podíl zisku z poplatků a provizí na celkovém zisku z finanční činnosti klesající tendenci. Tento fakt je způsobem především stále rostoucím ziskem z finanční činnosti, kdy u zisku z poplatků a provizí jsou znatelné výkyvy v řádech 1-2 mld. Kč mezi jednotlivými roky.

Dalším důvodem pro klesající tendenci procentuálního podílu je rostoucí konkurence na bankovním trhu. Nově vznikající instituce nutí velké banky, aby rušily, snižovaly či omezovaly poplatky a tím si udržely své klienty.

Tabulka č. 3 - Zisk z finanční činnosti a z poplatků a provizí u bankovních institucí v letech 2007-2018 na Slovensku

Zisk z finanční činnosti a z poplatků a provizí v SR				
mld. Kč.	zisk z finanční činnosti	zisk z poplatků a provizí	% podíl	kurz
2007	47,0	12,1	25,7	79,17 SK
2008	62,1	15,3	24,6	89,33 SK
2009	53,5	13,9	25,9	26,46 EUR
2010	55,5	14,5	26,1	25,06 EUR
2011	62,6	15,6	24,9	25,8 EUR
2012	57,3	15,4	26,8	25,14 EUR
2013	65,9	17,7	26,8	27,42 EUR
2014	69,3	18,9	27,2	27,66 EUR
2015	68,0	19,4	28,5	27,03 EUR
2016	72,2	18,5	25,6	27,02 EUR
2017	61,1	17,4	28,4	25,54 EUR
2018	58,8	19,5	33,1	25,72 EUR

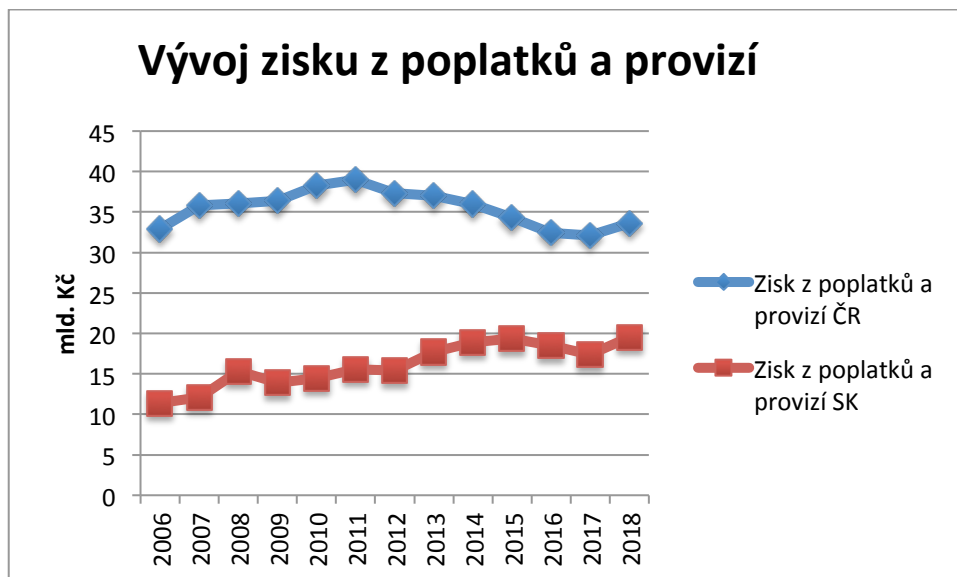
Zdroj: Vlastní zpracování dle výkazů zisků a ztrát, nbs.cz, 2019

Tabulka č. 3 obsahuje stejné proměnné jako předešlá, ale na Slovensku. Tudíž druhý sloupeček ukazuje zisk z finanční činnosti v období od roku 2007-2018, kdy v roce 2007 se jednalo o zisk 47 mld. Kč. Nejvyšší hodnota zisku, 72,2 mld. Kč, se vztahuje k roku 2016. V roce 2018 činil zisk 58,8 mld. Kč, znamená to, že došlo k poklesu o 13,4 mld. Kč. Vedlejší sloupeček znázorňuje opět zisk z poplatků a provizí v období 2007-2018. Nejnižší zisk byl v roce 2007 a to 12,1 mld. Kč. Nejvyšší byl zaznamenán v roce 2018, kdy se jednalo o 19,5 mld. Kč. Jen o desetinu méně, 19,4 mld. Kč činil zisk v roce 2015. V roce

2012 došlo k poklesu zisku o 27 %. Čtvrtý sloupeček se opět věnuje procentuálnímu podílu. Nejnižší hodnota, 24,6 mld. Kč je připisána roku 2008. Později už docházelo většinou ke zvyšování. V roce 2018 činil % podíl už 33,1 mld. Kč.

Graf č. 1 – Vývoj zisku z poplatků a provizí v ČR a na Slovensku

Zdroj: Vlastní zpracování, 2019

V grafu č. 1 lze vidět křivky znázorňující pohyby zisků z poplatků a provizí v České republice i na Slovensku v průběhu období 2007-2018.

Při pohledu na modrou křivku znázorňující zisk z poplatků a provizí v České republice vidíme nejvyšší bod v roce 2011, kdy od tohoto roku až do roku 2017 má křivka klesající tendenci. V posledním sledovaném roce 2018 dochází k mírnému nárůstu.

Zisk z poplatků a provizí ve Slovenské republice má postupně stoupající charakter, kdy mezi jednotlivými lety docházelo k mírným propadům. První propad je viditelný mezi roky 2008 a 2009, druhý poté mezi roky 2016 a 2017. Na křivce téměř k nepoznatelnému propadu došlo i po roce 2011.

V grafu č. 1 lze vidět rozdílný trend vývoje situace v ČR a na Slovensku. Procentuální zisk z poplatků v České republice má klesající charakter. Na Slovensku má oproti tomu opačný, tedy rostoucí trend. Ziskovost bankovních institucí v ČR mezi lety 2007 a 2018 vzrostla o celkových 56,2 mld. Kč, přičemž v SR pouze o 11,8 mld. Kč.

Od krize v roce 2008 klesá celkový počet úvěrových institucí, kdy se v rámci zvyšování výkonnosti zavíraly některé pobočky. V případě porovnání průměrné ziskovosti vlastního kapitálu se Česko v rámci zemí EU umísťuje na třetím místě, kdy ROE má hodnotu 13,3 % a oproti tomu Slovensko má hodnotu 9,3 %. S touto hodnotou je na 9. místě. ROE ukazuje, kolik čistého zisku přináší každé investované euro či česká koruna.

V České republice je zároveň více poboček bankovních institucí oproti Slovensku. V ČR je to přibližně 5 670 poboček a na Slovensku 4630. Hodnota se důvodem otevírání a zavírání poboček stále mění.

4.3 Analýza ankety

Část analytické části diplomové práce je založena na vyhodnocení ankety. Na základě četnosti odpovědí je vybráno deset nejvyužívanějších bankovních institucí, které jsou podrobněji porovnávány na základě jednotlivých sazebníků. Na případě dvou fiktivních klientů je pro každého vybrána nejvýhodnější banka z České republiky a ze Slovenska. Tyto nejvýhodnější banky jsou vybírány z pěti nejvyužívanějších institucí dle ankety v jednotlivých státech.

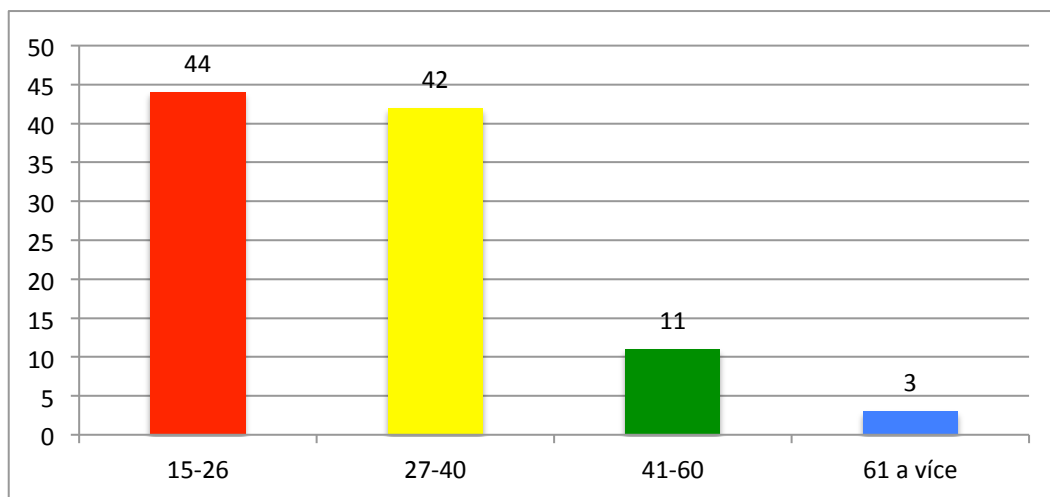
Anketu (viz příloha č. 1) dotazovaní vyplňovali prostřednictvím webové stránky www.vyplnito.cz. Celkový počet respondentů byl 101. Polovina dotazovaných byla z České republiky a druhá polovina respondentů ze Slovenska. Jeden dotazovaný ze Slovenska byl z dotazníkového šetření vyřazen, jelikož účet v bankovní instituci zařízen nemá.

Na základě odpovědí byly vypracovány tabulky a grafy z důvodu přehlednosti. Otázky byly směřovány především na zjištění výše bankovních poplatků a služby, za které jsou jim účtovány. Mezi další otázky patřily například důvody výběru instituce a služby, které dotazovaní využívají pravidelně.

Anketa je vyhodnocována v českých korunách, nicméně pro přehlednost dotazovaným byly v poznámce uvedeny hodnoty taktéž v eurech, kdy kurz byl použit aktuální ke dni zahájení průzkumu, tedy 3. 10. 2019. Kurz pro výpočet k tomuto dni byl 25,74 EUR/CZK.

Otázka č. 1: Uveďte Váš věk.

Graf č. 2 - Věk dotazovaných respondentů (počet respondentů)

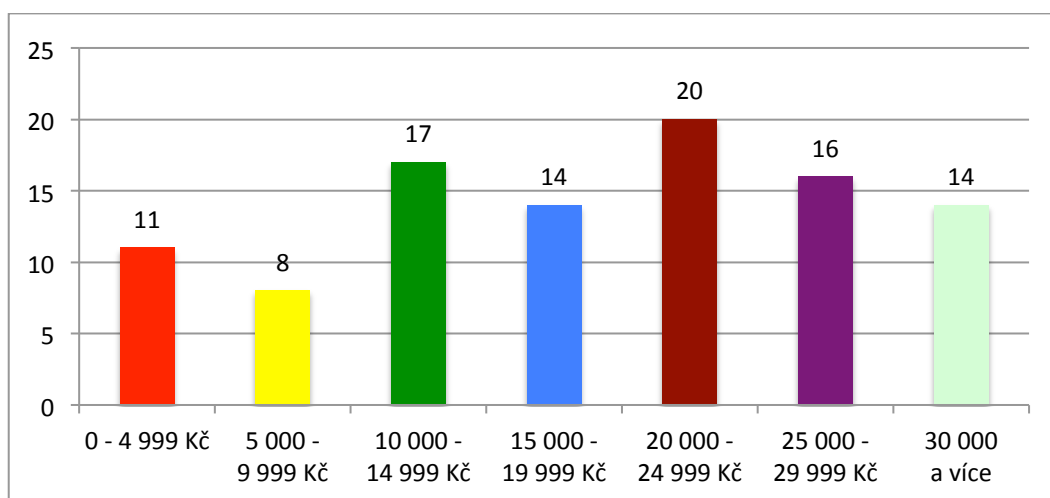

Zdroj: vlastní zpracování autorky, 2019

Graf č. 2 ukazuje počet respondentů v závislosti na věku. Nejvíce respondentů, konkrétně 44, se pohybovalo v rozmezí 15-26 let, 42 respondentů v rozmezí 27-40 let, 11 dotazovaných spadalo do rozmezí 41-60 let a pouze 3 dotazovaní byli ve věku 61 a více. Na základě četností odpovědí u této otázky budou v další části profilování dva fiktivní klienti.

Otázka č. 2: Jaký je Váš čistý měsíční příjem?

Graf č. 3 - Čistý měsíční příjem respondentů (počet respondentů)

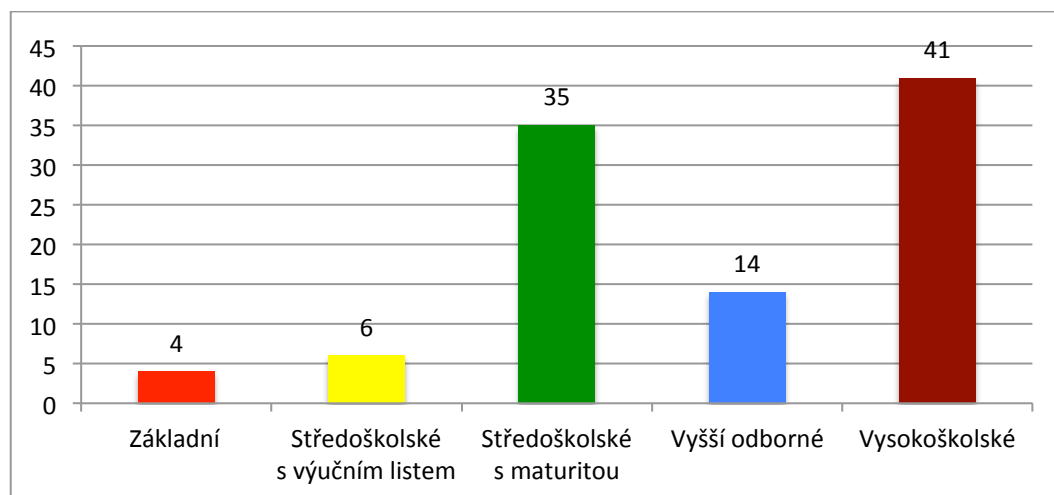

Zdroj: vlastní zpracování autorky, 2019

V grafu č. 3 lze vidět průměrný měsíční příjem dotazovaných. Nejčastější odpovědí bylo rozmezí 20 000-24 999 Kč. Na tuto částku dosáhlo 20 respondentů. Druhou nejčastější odpovědí bylo 10 000-14 999 Kč, kdy tuto možnost zaškrtno 17 respondentů. Pouze o jednoho méně, tedy 16 respondentů dosáhne měsíčně na příjem 25 000-29 999 Kč. Stejný počet respondentů, tedy 14, se dostane na čistý výdělek 15 000-19 999 Kč, ale i na 30 000 a více Kč měsíčně. 11 dotazovaných označilo jako čistý výdělek 0-4 999 Kč. Nejméně, tedy 8 respondentů si měsíčně vydělá něco mezi 5 000-9 999 Kč.

Otázka č. 3: Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

Graf č. 4 - Dosažené vzdělání respondentů (počet respondentů)

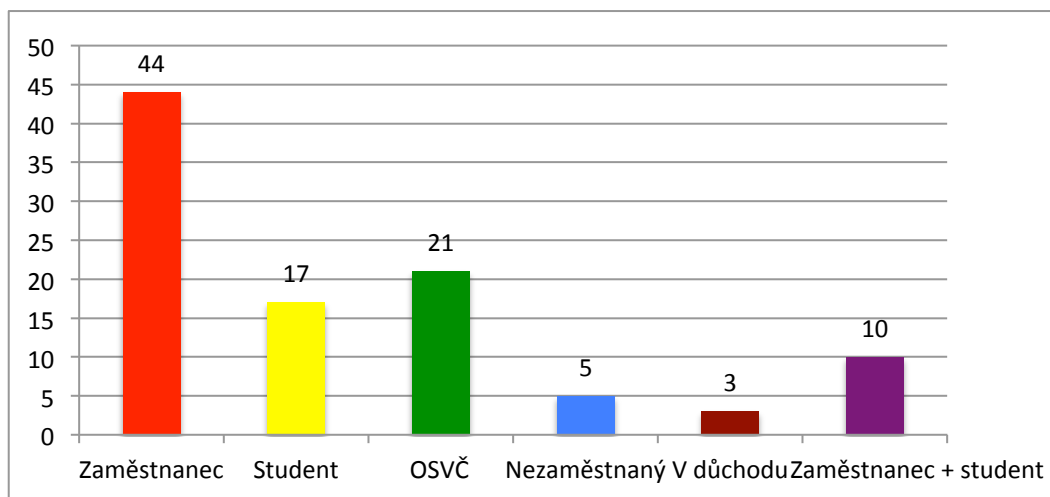

Zdroj: vlastní zpracování autorky, 2019

Graf č. 4 ukazuje nejvyšší dosažené vzdělání dotazovaných. 41 z nich, tedy nejvíce, dosáhlo vysokoškolského vzdělání. 35 absolvovalo střední školy s maturitou, 14 vyšší odborné školy, 6 střední školy s výučním listem a pouze 4 základní školy.

Otázka č. 4: Jaké je Vaše zaměstnání?

Graf č. 5 - Zaměstnání respondentů (počet respondentů)

Zdroj: vlastní zpracování autorky, 2019

Graf č. 5 ukazuje zaměstnání dotazovaných. 44 respondentů jsou zaměstnanci. 21 odpovědělo, že jsou OSVČ. 17 dotazovaných jsou studenti. 10 zvolilo odpověď zaměstnanec + student. 5 respondentů spadalo do kategorie nezaměstnaný a 3 byli v důchodu.

Otázka č. 5: Jaké bankovní produkty používáte?

Tabulka č. 4 - Používané bankovní produkty respondenty

Používané bankovní produkty	
	Počet odpovědí
Běžný účet	70
Spořicí účet	46
Studentský účet	26
Hypoteční úvěr	18
Termínovaný vklad	13
Kontokorentní úvěr	7
Kreditní platební karta	7
Spotřebitelský úvěr	7

Zdroj: vlastní zpracování autorky, 2019

V tabulce č. 4 lze vidět bankovní produkty používané respondenty. Nejvíce odpovědí, a to 70, bylo zaznamenáno u běžného účtu. Spořicí účet využívá 46 respondentů. Studentský

účet zaškrtno 26, hypoteční úvěr 18 a termínovaný vklad využívá 13 respondentů. Nejméně využívanými produkty jsou kontokorentní úvěr, kreditní platební karta a spotřebitelský úvěr, které byly zaškrtnuty pouze 7 respondenty.

Otázka č. 6: Uveďte zemi Vašeho trvalého bydliště:

- Česká republika – 50 % respondentů
- Slovenská republika – 50 % respondentů

Anketu vyplňovalo stejný počet respondentů z České republiky a ze Slovenska.

Otázka č. 7: U které bankovní instituce v ČR jste klientem?

Tabulka č. 5 - Bankovní instituce a počet klientů ČR

Bankovní instituce a počet klientů v ČR	
	Počet odpovědí
Česká spořitelna	15
Air bank	8
ČSOB	7
Equa bank	7
UniCredit Bank	6
ING Bank	5
Raiffeisenbank	3
Moneta Money Bank	3
mBank	2
Fio banka	2
Komerční banka	2
Hypoteční banka	1

Zdroj: vlastní zpracování autorky, 2019

Tabulka č. 5 obsahuje počet klientů v jednotlivých bankovních institucích v ČR. Nejvíce využívanou je Česká spořitelna, kterou zaškrtno 15 respondentů. 8 využívá služby Air bank. 7 respondentů využívá ČSOB a Equa bank. 6 zaškrtno UniCredit Bank, 5 respondentů ING Bank, 3 vybrali odpověď Raiffeisenbank a Moneta Money Bank. 2 respondenti využívají služby mBank, Fio banky a Komerční banky a 1 je u Hypoteční banky.

Otázka č. 8: U které bankovní instituce v SR jste klientem?

Tabulka č. 6 - Bankovní instituce a počet klientů SR

Bankovní instituce a počet klientů v SR	
	Počet odpovědí
Tatra banka, a. s.	13
365.bank	12
Raiffeisen BANK	8
Poštová banka, a. s.	7
Privatbanka, a. s.	7
Slovenská sporiteľňa, a. s.	6
ČSOB stavebná sporiteľňa, a. s.	4
Wüstenrot stavebná sporiteľňa, a. s.	3
Prvá stavebná sporiteľňa, a. s.	2
Všeobecná úverová banka, a. s.	2
Prima banka Slovensko, a. s.	2
Slovenská záručná a rozvojová banka, a. s.	2
Československá obchodná banka, a. s.	1
VUB banka	1
OTP Banka Slovensko, a. s.	1

Zdroj: vlastní zpracování autorky, 2019

Tabulka č. 6 obsahuje také počet klientů jednotlivých bankovních institucí v tomto případě na Slovensku. Nejvíce dotazovaných, a to 13, má tamější Tatra banka, a. s. Pouze o jednoho méně, tedy 12 respondentů využívá služby 365.banky. 8 respondentů vybralo z možností Raiffeisen BANK, 7 klientem v Poštovní bance, a. s. a Privatbance, a. s. 6 dotazovaných je u Slovenské sporiteľny, a. s., 4 u ČSOB stavební sporiteľny a 3 u Wüstenrot stavební sporiteľny, a. s. 2 respondenti zvolili možnost Prvá stavebná sporiteľňa, a. s., Všeobecná úverová banka, a. s., Prima banka Slovensko, a. s. a Slovenská záručná a rozvojová banka, a. s. Pouze 1 odpověď byla u možností Československá obchodní banka, a. s., VUB banka a OTP Banka Slovensko, a. s.

Otázka č. 9: Podle kterých kritérií se rozhodujete při výběru bankovní instituce?

Tabulka č. 7 - Kritéria výběru bankovní instituce

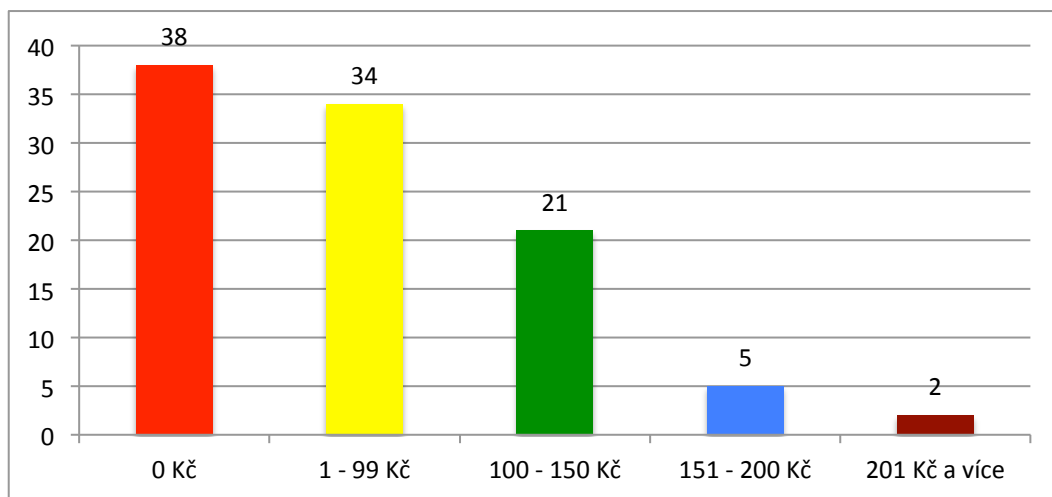
Kritéria výběru bankovních institucí	
	Počet odpovědí
Doporučení od přátel, rodiny	39
Výše a struktura poplatků	39
Pověst a důvěryhodnost banky	38
Četnost bankomatů	19
Dostupnost bankovní pobočky	17
Reklama	11
Nemám stanovená žádná kritéria	9
Zúročení vkladů	9
Kvalita internetového a mobilního bankovníctví	1
Rodinný příslušník v managementu	1
Doporučení finančního poradce	1

Zdroj: vlastní zpracování autorky, 2019

V tabulce č. 7 lze vidět kritéria, dle kterých si respondenti vybírali bankovní instituci. 39 dotazovaných dalo na doporučení od přátel a rodiny. Stejný počet zvolilo i dle výše a struktury poplatků. 38 dotazovaných dalo na pověst a důvěryhodnost banky. Pro 19 byla důležitá četnost bankomatů, 17 respondentů zvolilo banku dle dostupnosti bankovní pobočky a 11 dalo na reklamu. 9 dotazovaných nemělo stanovená žádná kritéria a stejný počet, tedy 9, zvolilo možnost zúročení vkladů. Pouze 1 respondent vybíral dle kvality internetového bankovníctví, 1 měl v rodině příslušníka managementu a 1 dal na doporučení finančního poradce.

Otázka č. 10: Kolik průměrně zaplatíte měsíčně za bankovní poplatky?

Graf č. 6 - Průměrné měsíční poplatky respondentů v bankovních institucích (počet respondentů)

Zdroj: vlastní zpracování autorky, 2019

Graf č. 6 znázorňuje výšku měsíčních poplatků v bankovních institucích. Celkem 38 dotazovaných neplatí žádné poplatky. 34 respondentů má výši poplatků v rozmezí 1-99 Kč, 21 respondentů se pohybuje v rozmezí 100-150 Kč měsíčně. 5 odpovědí se vztahovalo k poplatkům ve výši 151-200 Kč a u 2 respondentů se výše poplatků pohybuje okolo 201 Kč a více.

Otázka č. 11: Které bankovní služby využíváte alespoň jedenkrát do měsíce?

Tabulka č. 8 - Bankovní služby využívané jedenkrát do měsíce

Služby využívané jedenkrát do měsíce	
	Počet odpovědí
Platba platební kartou	75
Výběr hotovosti	71
Internetové bankovníctví	66
Příkaz k úhradě	45
Vklad hotovosti	35
Kontokorent	7
Výpis poštou	1
Měsíční spoření	1

Zdroj: vlastní zpracování autorky, 2019

Tabulka č. 8 obsahuje počty odpovědí ohledně bankovních služeb využívaných alespoň jednou měsíčně. Nejčastěji volenou odpovědí byla platba platební kartou, kterou označilo 75 respondentů. O něco méně, konkrétně 71 využívá minimálně jednou měsíčně výběr hotovosti. 66 internetové bankovníctví, 45 příkaz k úhradě, 35 vklad hotovosti a pouze 7 kontokorent. 1 odpověď byla zaznamenána u služby výpis poštou a měsíční spoření.

Otázka č. 12: Za kterou službu, kterou používáte minimálně jednou měsíčně platíte bance poplatek?

Tabulka č. 9 - Zpoplatněné služby využívané jedenkrát do měsíce

Zpoplatněné služby využívané jedenkrát do měsíce	
	Počet odpovědí
Vedení účtu	52
Bankovní poplatek neplatím	36
Výběr hotovosti v zahraničí	21
Výběr hotovosti	15
Příkaz k úhradě	8
Kontokorent	4
Internetové bankovníctví	4
Platba platební kartou	3
Výpis poštou	1
Vklad hotovosti	1
Nemám přehled	1
Pojištění karty	1

Zdroj: vlastní zpracování autorky, 2019

V tabulce č. 9 jsou uvedeny odpovědi týkající se zpoplatněných služeb využívaných minimálně jednou měsíčně. 52 respondentů si platí vedení účtu, 36 bankovní poplatek neplatí vůbec, 21 má zpoplatněný výběr hotovosti v zahraničí, 15 platí za výběr hotovosti, 8 příkaz k úhradě, 4 respondenti si platí kontokorent a internetové bankovníctví, 3 mají zpoplatněnou platbu platební kartou. 1 odpověď byla zaznamenána u možnosti výpis poštou, vklad hotovosti, pojištění karty a dále také 1 respondent nemá vůbec přehled o zpoplatněných službách.

4.4 Zisky z poplatků a provizí České spořitelny a Tatra banky

Na základě anketového šetření jsou zkoumány a porovnávány zisky z poplatků a provizí u nejvyužívanější bankovní instituce v České republice a na Slovensku. Dle odpovědí se jedná o Českou spořitelnu, kterou využívá 15 dotazovaných a o Tatra banku, kterou jako odpověď uvedlo 13 respondentů. Ve výroční zprávě jednotlivých bankovních institucí lze nalézt čisté příjmy z poplatků a provizí za jednotlivé roky. Porovnání bude provedeno od roku 2013 do roku 2018.

Zisky z poplatků a provizí mohou jednotlivé instituce snadno předvídat z důvodu znalosti počtu klientů a dostupných informací o využívaných službách.

Tabulka č. 10 - Zisky z poplatků a provizí Česká spořitelna a Tatra banka

	Česká spořitelna	Tatra banka		
	mil. Kč	mil. Kč	mil. EUR	KURZ
2013	11 294	3 147	114,8	27,42 EUR
2014	11 306	3 438	124,3	27,66 EUR
2015	10 254	3 559	131,7	27,03 EUR
2016	9 308	3 226	119,4	27,02 EUR
2017	8 803	3 197	125,2	25,54 EUR
2018	8 540	3 325	129,3	25,72 EUR

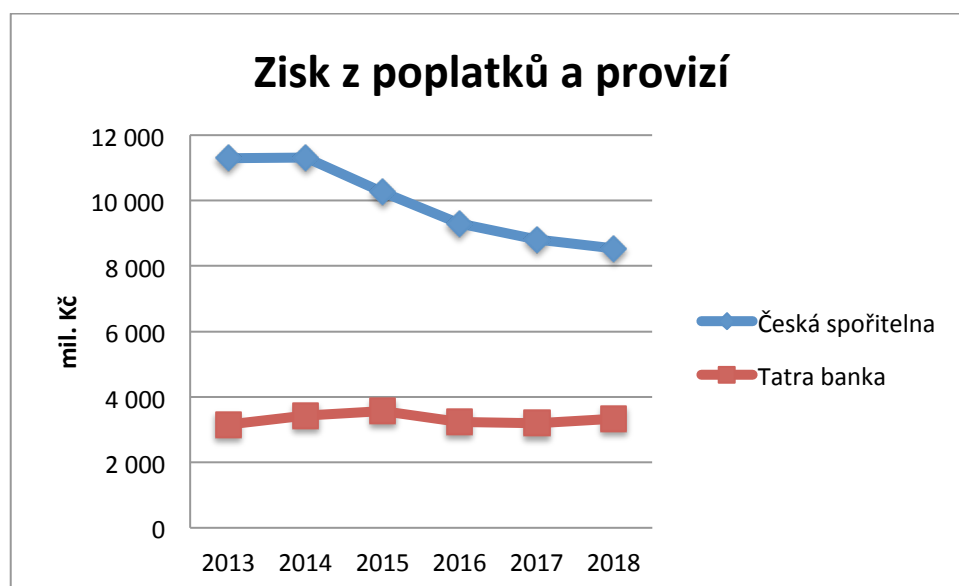
Zdroj: Vlastní zpracování dle výkazů zisků a ztrát, 2019

V tabulce č. 10 lze vidět vývoj zisku z poplatků a provizí u dvou vybraných bankovních institucí. Z České republiky je zde zástupce v podobě České spořitelny a ze Slovenska Tatra banky. Vývoj poplatků v rámci pozorovaných 6 let má klesající trend, kdy za celé období klesl o 2 754 mil. Kč. Pouze mezi lety 2013 a 2014 došlo k mírnému nárůstu o 12 mil. Kč. Největší skok byl zaznamenán mezi lety 2014 a 2015 o částku 1 052 mil. Kč. Klesající trend v rámci zisku z poplatků a provizí Česká spořitelna zaznamenala již 7 let po sobě.

V rámci Tatra banky mají zisky z poplatků a provizí více ustálený charakter. Jejich hodnota se pohybuje mezi 3 147 mil. Kč a 3 559 mil. Kč. K největšímu poklesu o 333 mil. Kč došlo mezi lety 2015 a 2016, jednalo se o pokles o 9,3 % a největší příčinou byly legislativní změny, příkladem může být změna týkající se zavedení limitu na poplatky, za předčasné splacení hypotečních úvěrů či limit na interchange poplatky v rámci platebních

karet. V roce 2017 vzrostly zisky z poplatků a provizí o 4,8 %. Tento růst je zapříčiněn růstem počtu účtů klientů a více využívaných služeb v rámci karet. Pokud bychom porovnání prováděli po přepočtu, tak vzhledem ke snížení kurzu EUR v rámci měnové intervence ČNB dojde ke snížení zisku. K nárůstu zisku došlo též mezi roky 2014 a 2015, které meziročně vzrostly o 6 %, především z důvodu změny vykazování části úvěrových poplatků z úrokových výnosů do výnosů z poplatků. V roce 2014 došlo k nárůstu o 8,2 % oproti předchozímu roku, kdy i celkový čistý zisk z obchodní činnosti banky vzrostl o 17 %.

Graf č. 7 - Zisk z poplatků a provizí Česká spořitelna a Tatra bank

Zdroj: Vlastní zpracování, 2019

V grafu č. 7 lze přehledně vidět vývoj zisku z poplatků a provizí u dvou bankovních institucí. U Tatra banky se jedná o přepočtené hodnoty s kurzem ČNB. Z grafu je jasná tendence vývoje obou křivek. V případě České spořitelny má křivka klesající tendenci a u Tatra banky je křivka v rámci let výrazně vyrovnanější.

4.5 Charakteristika produktu bankovních institucí

Dle výsledků provedené ankety bylo vybráno dle četnosti odpovědí pět bankovních institucí z České republiky a pět ze Slovenské republiky. Z České republiky budou porovnávány Česká spořitelna, Air bank, ČSOB, Equa bank a UniCredit Bank, ze Slovenska banky Tatra banka, a. s., 365.bank, Raiffeisen BANK, Poštová banka, a. s. a Privatbanka, a. s.

Pro jednotlivé banky byly vybrány k porovnání dva druhy účtů a to zástupce studentského, pokud je danou bankovní institucí nabízen a běžného účtu.

Česká spořitelna

Česká spořitelna nabízí účet pro studenty a základní účet. V následující tabulce č. 10 jsou podrobněji vypsány jednotlivé poplatky k oběma účtům. Účet pro studenty je určen pro klienty ve věku maximálně do 26 let, kteří splní podmínky, které jsou stanovené Všeobecnými obchodními podmínkami České spořitelny, a. s.

Tabulka č. 11 - Účty České spořitelny

Účty České spořitelny		
	Účet pro studenty	Základní účet
Vedení účtu	Zdarma	Zdarma
Internetové bankovníctví	Zdarma	Zdarma
Platba platební kartou	Zdarma	Zdarma
Výběr hotovosti	Zdarma	5 Kč
Příkaz k úhradě	Zdarma	5 Kč
Vklad hotovosti	Zdarma	Zdarma
Výběr hotovosti v zahraničí	25 Kč	125 Kč
Výpis poštou	30 Kč	30 Kč
Výběr z bankomatu cizí banky	Zdarma	40 Kč

Zdroj: *Ceníky jednotlivých bankovních institucí, 2019*

V tabulce č. 11 lze vidět poplatky pro studentský účet a základní účet. U účtu pro studenty je z vybraných poplatků zpoplatněn pouze výběr v zahraničí částkou 25 Kč a výpis poštou, za který si klient připlatí 30 korun. U základního účtu klienti platí 5 korun za výběr hotovosti a stejnou částku za každý příkaz k úhradě, který mají u svého účtu zadaný. Výběr v hotovosti je zpoplatněn 125 korunami a výpis poštou stejně jako u studentského účtu je

za příplatek 30 Kč. Poslední položkou je výběr z bankomatu u cizí banky, který je zpoplatněn 40 Kč za výběr.

Air bank

Air banka nabízí dva druhy účtů. Prvním je takzvaný malý tarif a druhým je velký tarif. Tato bankovní instituce nemá ve své nabídce studentský účet, klienti si volí na základě svých požadavků ze dvou tarifů, které jsou nabízeny.

Tabulka č. 12 - Účty Air bank

Účty Air bank		
	Malý tarif	Velký tarif
Vedení účtu	Zdarma	100 Kč
Internetové bankovníctví	Zdarma	Zdarma
Platba platební kartou	Zdarma	Zdarma
Výběr hotovosti	Zdarma	Zdarma
Příkaz k úhradě	Zdarma	Zdarma
Vklad hotovosti	Zdarma	Zdarma
Výběr hotovosti v zahraničí	25 Kč	Zdarma
Výpis poštou	25 Kč	Zdarma
Výběr z bankomatu cizí banky	25 Kč	Zdarma

Zdroj: Ceníky jednotlivých bankovních institucí, 2019

Tabulka č. 12 shrnuje poplatky u účtů u Air bank. U velkého tarifu je stanovena částka 100 Kč za vedení účtu a poté klient neplatí žádné další poplatky. U malého tarifu klienti platí 25 Kč za výběr hotovosti v zahraničí, výpis poštou ale i za výběr z bankomatu u cizí banky. Vedení účtu je v případě tohoto tarifu zdarma.

ČSOB

Československá obchodní banka nabízí více účtů. Mezi nejčastěji využívané patří ČSOB Základní účet a ČSOB Plus Konto, které je určeno pro studenty do 26 let.

Tabulka č. 13 - Účty ČSOB

Účty ČSOB		
	ČSOB Plus Konto	ČSOB Základní účet
Vedení účtu	Zdarma	25 Kč
Internetové bankovníctví	Zdarma	Zdarma
Platba platební kartou	Zdarma	Zdarma
Výběr hotovosti	Zdarma	5 Kč
Příkaz k úhradě	Zdarma	5 Kč
Vklad hotovosti	Zdarma	Zdarma
Výběr hotovosti v zahraničí	100 Kč	100 Kč
Výpis poštou	40 Kč	40 Kč
Výběr z bankomatu cizí banky	40 Kč	40 Kč

Zdroj: *Ceníky jednotlivých bankovních institucí, 2019*

U účtů v ČSOB, které lze vidět v tabulce č. 13, je pro studenty ve věku do 26 let k dispozici Plus Konto, kdy za vedení účtu klient nic neplatí. Výběr hotovosti v zahraničí s sebou nese poplatek ve výši 100 Kč. Výpis poštou a výběr z bankomatu cizí banky je zpoplatněn ve výši 40 korun.

ČSOB Základní účet má poplatek za vedení účtu ve výši 25 Kč. Za výběr hotovosti a příkaz k úhradě klient zaplatí bance 5 Kč. Výběr hotovosti v zahraničí má stejnou výši poplatku jako ČSOB Plus Konto, tedy 100 Kč. Stejně je tomu tak i u výpisu poštou a výběru z bankomatu cizí banky, za tyto služby klient zaplatí 40 Kč.

Equa bank

Equa bank, která patří mezi novější bankovní instituce, která je na českém trhu od roku 2011. Jedná se o bezhotovostní instituci.

Tabulka č. 14 - Účet Equa bank

Účet Equa bank	
	Běžný účet
Vedení účtu	Zdarma
Internetové bankovníctví	Zdarma
Platba platební kartou	Zdarma
Výběr hotovosti	Zdarma
Příkaz k úhradě	Zdarma
Vklad hotovosti	36 Kč / 44 Kč
Výběr hotovosti v zahraničí	9 Kč
Výpis poštou	29 Kč
Výběr z bankomatu cizí banky	Zdarma

Zdroj: Ceníky jednotlivých bankovních institucí, 2019

V případě běžného účtu u vybraných položek, které lze nalézt v tabulce č. 14 jsou zpoplatněny pouze 3 z nich. Za výběr hotovosti v zahraničí klient zaplatí 9 Kč a za výpis poštou 29 Kč. Vklad hotovosti se provádí prostřednictvím České pošty. Tato služba je zpoplatněna 36 Kč. V případě vkladu 1 až 5 000 Kč. V případě vkladu 5 001 až 50 000 Kč klient zaplatí 44 Kč. V případě vkladu vyšších částek je každých dalších 10 000 Kč zpoplatněno 7 Kč. Equa bank jednou měsíčně klientovi vrátí 44 Kč, tedy jeden vklad hotovosti má klient zdarma.

UniCredit Bank

Unicredit Bank má ve své nabídce běžný účet a U konto, které je určené pro studenty do 26 let.

Tabulka č. 15 - Účty UniCredit Bank

Účty UniCredit Bank		
	U konto	U konto 27+
Vedení účtu	Zdarma	199 Kč
Internetové bankovníctví	Zdarma	Zdarma
Platba platební kartou	Zdarma	Zdarma
Výběr hotovosti	Zdarma	Zdarma
Příkaz k úhradě	Zdarma	Zdarma
Vklad hotovosti	Zdarma	Zdarma
Výběr hotovosti v zahraničí	Zdarma	Zdarma
Výpis poštou	100 Kč	100 Kč
Výběr z bankomatu cizí banky	Zdarma	Zdarma

Zdroj: Ceníky jednotlivých bankovních institucí, 2019

V tabulce č. 15 lze nalézt poplatky spojené se službami u běžného účtu a U konta. Studenti neplatí v této bance poplatky, nicméně výpis poštou není zahrnut. V rámci U konto 27+ je vedení zpoplatněno 199 Kč, pouze v případě pokud klient nesplní podmínku, která je nastavena na bezhotovostní kreditní obrat v daném měsíci v hodnotě 12 000 Kč. Výpis poštou je u obou těchto účtů zpoplatněn částku 100 Kč.

Tatra banka, a. s.

V nabídce Tatra bank je možnost založení účtu, který zahrnuje Balík služieb Tatra Personal a také běžný účet.

Tabulka č. 16 - Účty u Tatra banka, a. s.

Účty Tatra banka, a. s.		
	Balík služieb Tatra Personal	Běžný účet
Vedení účtu	7 €	5 €
Internetové bankovníctví	Zdarma	Zdarma
Platba platební kartou	Zdarma	0,18 €
Výběr hotovosti	Zdarma	1 €
Příkaz k úhradě	Zdarma	0,18 €
Vklad hotovosti	Zdarma	Zdarma
Výběr hotovosti v zahraničí	2 €	2 €
Výpis poštou	0,5 € + poštovné	0,5 € + poštovné
Výběr z bankomatu cizí banky	1 výběr zdarma/ 2 €	2 €

Zdroj: Ceníky jednotlivých bankovních institucí, 2019

Balík služieb Tatra Personal s sebou nese poplatky, které lze vidět v tabulce č. 16. Vedení účtu stojí klienty 7 eur, další zpoplatněnou službou je výběr hotovosti v zahraničí, za který klient zaplatí 2 eura. Výběr z bankomatu cizí banky má klient jednou měsíčně zdarma a za každý další mu budou strženy 2 eura. Výpis poštou stojí klienta 0,5 eura + poštovné.

Vedení běžného účtu u Tatra bank stojí klienta 5 eur. Platba platební kartou stejně jako příkaz k úhradě má poplatek ve výši 0,18 eur za transakci. Výběr hotovosti klienta stojí 1 euro a výběr hotovosti v zahraničí stejně jako výběr z bankomatu cizí banky 2 eura.

Slevu z poplatku za vedení účtu s balíkem služieb Tatra Personal ve výši 100 % banka poskytne klientům, kteří splní podmínky. Tato sleva bude poskytnuta dětem od narození do dovršení 15 let, dále studentům denního studia ve věku od 15 let do 20 let a také studentům od 20 do 26 let po předložení potvrzení o studiu.

365.bank

365. bank patří stejně jako v České republice Equa bank k novějším bankám, které nenabízí pokladní služby, jedná se o bezhotovostní bankovní instituci.

Tabulka č. 17 - Účet 365.bank

Účet 365.bank	
	Běžný účet
Vedení účtu	Zdarma
Internetové bankovníctví	Zdarma
Platba platební kartou	Zdarma
Výběr hotovosti	Zdarma
Příkaz k úhradě	Zdarma
Vklad hotovosti	0,6 €
Výběr hotovosti v zahraničí	2,5 €
Výpis poštou	5 €
Výběr z bankomatu cizí banky	2,5 €

Zdroj: Ceníky jednotlivých bankovních institucí, 2019

365. bank jak lze vidět v tabulce č. 17 nabízí pouze jeden druh bankovního účtu. Účet má z vybraných služeb zpoplatněny pouze 4 z nich. Výběr hotovosti zdarma má klient také u Poštovéj banky a POS terminálů na poště. Vklad hotovosti se realizuje prostřednictvím poštovní poukázky na poště, kdy poplatek za tuto transakci je 0,6 euro, peníze jsou poté připsány na účet do dvou pracovních dnů.

Klient za výběr hotovosti v zahraničí, stejně jako za výběr z bankomatu cizí banky zaplatí 2,5 eura. Výpis poštou stojí klienta 5 euro.

Raiffeisen BANK

Raiffeisen BANK má ve své nabídce pro klienty takzvaný Parádny účet a taktéž osobný účet.

Tabulka č. 18 - Účty Raiffeisen BANK

Účty Raiffeisen BANK		
	Parádny účet	Osobný účet
Vedení účtu	5,5 €	Zdarma
Internetové bankovníctví	Zdarma	Zdarma
Platba platební kartou	Zdarma	Zdarma
Výběr hotovosti	Zdarma	2 €
Příkaz k úhradě	Zdarma	1 €
Vklad hotovosti	Zdarma na pobočce	Zdarma na pobočce
Výběr hotovosti v zahraničí	2 výběry zdarma /2 €	2 €
Výpis poštou	1 €	1 €
Výběr z bankomatu cizí banky	2 výběry zdarma /2 €	2 €

Zdroj: Ceníky jednotlivých bankovních institucí, 2019

V tabulce č. 18 je přehled poplatků za účty u Raiffeisen BANK. Vedení Parádního účtu je zpoplatněno 5,5 EUR za měsíc. Vklad hotovosti je zdarma pokud klient přijde na pobočku banky. Dva výběry z cizího bankomatu a taktéž dva výběry z bankomatu v zahraničí jsou zdarma, každý další je zpoplatněn částkou 2 eura. 1 euro klient zaplatí za výpis zaslaný poštou.

Za osobní účet klient neplatí poplatek za vedení, nicméně oproti Parádnímu účtu zaplatí za výběr hotovosti 2 eura, stejnou výši zaplatí za výběr hotovosti z cizího bankomatu či za výběr v zahraničí. Výpis poštou má stejnou výši poplatku u tohoto typu účtu jako u Parádního tedy 1 euro. Stejně i u tohoto účtu je vklad zdarma možný na pobočce banky.

Poštová banka, a. s.

Poštová banka nabízí typ účtu pro studenty, který je nazvaný Účet pre mladých a dále osobní účet, který je u této banky označený jako Užitočný účet.

Tabulka č. 19 - Účty Poštová banka, a. s.

Účty Poštová banka, a. s.		
	Účet pre mladých	Užitočný účet
Vedení účtu	Zdarma	5 eur
Internetové bankovníctví	Zdarma	Zdarma
Platba platební kartou	Zdarma	Zdarma
Výběr hotovosti	Zdarma	Zdarma
Příkaz k úhradě	Zdarma	Zdarma
Vklad hotovosti	1 vklad zdarma /0,5 €	1 vklad zdarma /0,5 €
Výběr hotovosti v zahraničí	2,5 €/ 6 €	2,5 €/ 6 €
Výpis poštou	1 €	1 €
Výběr z bankomatu cizí banky	1 výběr zdarma /2,5 €	1 výběr zdarma /2,5 €

Zdroj: Ceníky jednotlivých bankovních institucí, 2019

Účet pre mladých, jak lze vidět v tabulce č. 19 má vedení účtu zdarma. Zdarma je také platba platební kartou, kdy tento poplatek mají v sazebníku uvedený chybně. Klient má jeden vklad hotovosti zdarma a za další zaplatí 0,5 EUR. V rámci tohoto účtu je výběr hotovosti v rámci EU zpoplatněn 2,5 eurem a mimo země Evropské unie 6 eury. Výpis poštou stojí klienta 1 euro. Jeden výběr z bankomatu cizí banky má klient v rámci účtu zdarma, další má poplatek 2,5 eura.

Vedení Užitočného účtu má poplatek ve výši 5 euro. Stejně jako u účtu pre mladé má platbu platební kartou zdarma. Sazebník tohoto účtu je stejný jako u účtu pre mladé. Jeden vklad je v rámci účtu zdarma stejně tak jeden výběr z bankomatu cizí banky. Za každou další transakci klient zaplatí bance poplatek 0,5 EUR za vklad hotovosti a 2,5 eura za další výběr. V zemi EU vybírá klient taktéž za 2,5 eura v zemích mimo EU za 6 euro. Výpis poštou stojí klienta taktéž 1 euro.

Privatbanka, a. s.

Privatbanka nemá ve své nabídce účet určený pro studenty. Nabízí více druhů takzvaných kont.

Tabulka č. 20 - Účty Privatbanka, a. s.

Účty Privatbanka, a. s.		
	Privatbanka Basic Konto	Privatbanka Konto
Vedení účtu	Zdarma	7 €
Internetové bankovníctví	Zdarma	Zdarma
Platba platební kartou	Zdarma	Zdarma
Výběr hotovosti	3 €	3 €
Příkaz k úhradě	Zdarma	Zdarma
Vklad hotovosti	Zdarma	Zdarma
Výběr hotovosti v zahraničí	2 €	2 €
Výpis poštou	Zdarma	Zdarma
Výběr z bankomatu cizí banky	2 €	2 €

Zdroj: Ceníky jednotlivých bankovních institucí, 2019

V tabulce č. 20 lze vidět účty zvolené pro porovnání poplatků. Prvním je Privatbanka Basic Konto. Tento účet má vedení zdarma, stejně tak i platbu platební kartou, vklad hotovosti, příkaz k úhradě, ale i výpis poštou. Klient zaplatí poplatek ve výši 3 eura za výběr hotovosti a 2 eura za výběr z bankomatu cizí banky na Slovensku i v zahraničí.

Privatbanka Konto má stejně vysoké poplatky jako Privatbanka Basic Konto, nicméně oproti tomuto kontu s sebou nese i poplatek za vedení účtu ve výši 7 euro.

4.6 Komparace účtů u vybraných bankovních institucí

V České republice bylo porovnáváno 5 bankovních institucí na základě četností odpovědí v provedené anketě. Z vybraných institucí studentské účty nabízí pouze Česká spořitelna a UniCredit Bank. U ostatních institucí si klient může zvolit z více nabízených běžných účtů. Pouze jediná Equa bank má ve své nabídce jeden druh účtu.

U běžných typů bankovních účtů je důležité soustředit se nejen na poplatek za vedení účtu, ale také na ostatní poplatky za služby, které klienti používají každý měsíc. Mezi nejvíce používané patří mimo jiné platba platební kartou, výběr z bankomatu a to i vzhledem na jeho provozovatele. Internetové bankovníctví, i vklad hotovosti na účet.

Přehled jednotlivých účtů, které jsou u vybraných bankovních institucí nabízeny v České republice lze nalézt v příloze č. 2.

Při porovnání poplatků dochází k odlišnostem již u poplatku za vedení účtu, kdy Air bank u Velkého tarifu má poplatek za vedení účtu ve výši 100 Kč, ČSOB u základního účtu 25 Kč a UniCredit Bank u U konta 27+ má poplatek za vedení 199 Kč, pokud klient nesplní jejich podmínku 12 000 Kč bezhotovostního kreditního obratu. Zbýlé porovnávané účty s sebou nenesou poplatek za vedení.

Internetové bankovníctví je v rámci vybraných účtů v České republice bez jakéhokoliv poplatku. Stejně tak zdarma je i platba platební kartou.

Za výběr hotovosti si účtuje poplatek jen Česká spořitelna a ČSOB. U České spořitelny se jedná o případ základního účtu a je zde poplatek ve výši 5 Kč za provedenou transakci, účet určený pro studenty má tuto službu bez poplatku. Za výběr hotovosti si u ČSOB zaplatí majitel základního účtu částku taktéž 5 Kč.

Příkaz k úhradě mají zpoplatněné dva účty, základní účet od České spořitelny a ČSOB základní účet. V obou případech klient zaplatí 5 Kč.

Vklad hotovosti je zpoplatněn pouze u Equa bank, kdy tato banka nemá zavedené vkladové bankomaty ani pokladny na svých pobočkách, tudíž klient vkládá finanční prostředky na svůj účet pomocí poštovní poukázky. Jednou měsíčně mu Equa bank poplatek vrátí.

Poštovní poukázka stojí při vkladu do 5 000 Kč 36 Kč a při vyšších 44 Kč. Equa bank jednou měsíčně 44 Kč vrátí zpět klientovi na účet.

Výběr hotovosti v zahraničí nemají zpoplatněny pouze tři porovnávané účty. Velký tarif u Air bank a oba účty u UniCredit Bank. Nejméně, tedy 9 Kč je poplatek u Equa bank. 25 Kč zaplatí klienti v rámci účtu pro studenty u České spořitelny a také u Air bank v Malém tarifu. ČSOB má u obou účtů poplatek ve výši 100 Kč. Nejvíce zaplatí klient České spořitelny u základního účtu, kdy celková částka za výběr hotovosti v zahraničí činí 125 Kč.

Výpis poštou má zdarma pouze Velký tarif od Air bank. V případě Malého tarifu klienta stojí 25 Kč. U běžného účtu Equa bank klient zaplatí 29 Kč. 30 Kč činí poplatek u obou účtů České spořitelny. ČSOB má výši poplatku této služby nastavený na 40 Kč a UniCredit Bank na 100 Kč.

Poslední porovnávanou službou, kterou byl výběr z cizího bankomatu, má zpoplatněnou ČSOB a to u Plus konta i u základního účtu částkou 40 Kč, stejnou částku zaplatí klient České spořitelny u základního účtu. Nejmenší částku 25 Kč účtuje za transakci Malý tarif u Air bank.

Tabulku s přehledem jednotlivých produktů pro Slovenskou republiku lze nalézt v příloze č. 3.

V rámci Slovenské republiky je zvýhodnění nabízené pouze v rámci Tatra banky a Poštové banky. U Tatra bank je sleva určena pouze na poplatek za vedení účtu v rámci jejich balíku služeb Tatra Personal. Poštová banka nabízí Účet pre mladých.

Poplatek za vedení účtu je u obou vybraných účtů v rámci Tatra bank. Běžný účet u této banky stojí klienta 5 euro a Balík služieb Tatra Personal 7 euro. Raiffeisen BANK má zpoplatněný Paradny účet ve výši 5,5 eura za měsíc. Posledním zpoplatněným účtem je Privatbanka Konto částkou 7 euro.

Internetové bankovníctví je u všech vybraných bankovních účtů zdarma. Platbu kartou má zpoplatněnou pouze jediný běžný účet u Tatra bank částkou 0,18 euro za transakci.

Za výběr hotovosti klient platí u běžného účtu u Tatra bank 1 euro, u osobního účtu v Raiffeisen BANK 2 eura a stejnou částku taktéž u Účtu pre mladých v Poštové bance. 3 eura zaplatí klienti Privatbanky.

Příkaz k úhradě je zpoplatněn u třech porovnávaných účtů. 0,18 euro u běžného účtu v Tatra bank a 1 euro u osobního účtu v Raiffeisen BANK a u Účtu pre mladých v Poštové bance.

Vklad na účet s sebou nese poplatek u účtu v bance 365.bank 0,6 euro z důvodu neexistence pokladny na pobočce a vkladových bankomatů. Klient musí využívat poštovní poukázky. Vklad na účet má zpoplatněný u obou účtu i Poštová banka, kdy v rámci tohoto účtu je jedna transakce pro klienty zdarma, každá další má poplatek ve výši 1 euro.

Výběr v zahraničí mají zpoplatněné všechny vybrané bankovní instituce, nicméně u Raiffeisen BANK v rámci parádního účtu má klient dva výběry zdarma. 2 eura zaplatí klienti Tatra bank, Raiffeisen BANK nad rámec dvou výběrů a klienti Privatbank. 2,5 eura zaplatí klient v 365.bank. V Poštové bance u Účtu pre mladých stojí výběr v zahraničí 2 eura a u Užitečného účtu v rámci EU 2,5 eura a v ostatních zemích 6 euro.

Výpis poštou mají zdarma pouze klienti Privatbanky. 1 euro klienti zaplatí u Poštové banky a Raiffeisen BANK. V 365.bank výpis poštou s sebou nese poplatek 5 euro. Tatra banka má tuto službu zpoplatněnou 0,5 eurem + poštovné.

Výběr z bankomatu cizí banky mají zpoplatněné všechny porovnávané bankovní instituce. Tatra banka v rámci svého Balíku služieb Tatra Personal nabízí 1 výběr zdarma, další stojí 2 eura, stejnou částku zaplatí klienti i u jejich běžného účtu. Klienti 365.bank zaplatí 2,5 eura. Raiffeisen BANK u svého Parádního účtu má 2 výběry zdarma a další za 2 eura, stejnou částku má u této banky i osobní účet. U Účtu pre mladých u Poštové banky stojí výběr klienta 2 eura a u Užitečného účtu 2,5 eura, kdy v tomto případě má klient 1 výběr zdarma. Privatbanka má u obou účtu částku za výběr ve výši 2 eura.

4.7 Fiktivní klienti

V této části diplomové práce bude provedeno srovnání studentských a běžných účtu na konkrétních případech občanů ČR a SR. Výběr byl proveden na základě anketového šetření, kdy byl vytvořen profil klientů dle nejčastějších odpovědí.

První klient je ve věku mezi 15–26 let. Celkově v anketě bylo 44 respondentů, kteří uvedli toto věkové rozpětí. V tomto věku se celkem 28 krát jednalo o studenta a taktéž to bylo nejčastější odpovědí u této skupiny respondentů. Jeho nejvyšší dosažené vzdělání je středoškolské s maturitou, kdy tuto odpověď zvolilo 24 ze 44 dotazovaných a jako bankovní produkt má založený studentský účet. Studentský účet mělo celkem 26 dotazovaných. Běžný účet poté zvolilo jako odpověď 19 respondentů. Průměrný čistý příjem se pohybuje v rozmezí od 10 000 do 14 999 Kč. Toto rozmezí bylo celkem vybráno 13 krát. Služby které tento klient využívá alespoň jednou do měsíce jsou internetové bankovníctví, platba platební kartou, výběr hotovosti. Mimo jiné má nastavený příkaz k úhradě a alespoň jednou do měsíce si vkládá peníze na účet. Internetové bankovníctví používá celkem 35 dotazovaných, 33 alespoň jednou do měsíce platí platební kartou, 32 respondentů vybírá každý měsíc hotovost. Příkaz k úhradě má zařízeno 15 dotazovaných a vklad hotovosti jich využívá 13.

Druhý fiktivní klient je ve věku od 27 do 40 let. Do tohoto věkového rozmezí se zařadilo 42 dotazovaných, kdy jejich průměrný příjem byl v celkem 13 odpovědích mezi 20 000 a 24 999 Kč. Nejvyšší dosažené vzdělání je vysokoškolské. Tuto odpověď zvolilo celkem 23 respondentů. Ve 27 případech se jednalo o zaměstnance a jejich nejvyužívanější bankovní produkt je běžný účet a to celkem v 39 případech. Služby využívané alespoň jedenkrát do měsíce tímto klientem jsou platba platební kartou, internetové bankovníctví, výběr hotovosti v tuzemsku ale i v zahraničí. Dále má nastavený příkaz k úhradě a na jeho žádost je mu výpis zasílán poštou. Platba platební kartou se vyskytla v 34 případech, 27 respondentů využívá každý měsíc internetové bankovníctví, stejný počet taktéž výběr hotovosti. 23 dotazovaných má nastavený trvalý příkaz a 19 každý měsíc vkládá hotovost na bankovní účet.

Tabulka č. 21 - Profil fiktivních klientů

Charakteristika fiktivních klientů		
	Fiktivní klient 1	Fiktivní klient 2
Počet odpovědí	44	42
Věk	15 - 26	27 – 40
Průměrný čistý příjem	10 000 – 14 999 Kč	20 000 – 24 999 Kč
Nejvyšší dosažené vzdělání	Středoškolské s maturitou	Vysokoškolské
Zaměstnání	Student	Zaměstnanec
Bankovní produkt	Studentský účet / běžný účet	Běžný účet
Služby využívané jedenkrát do měsíce	Internetové bankovníctví	Platba platební kartou
	Platba platební kartou	Internetové bankovníctví
	Výběr hotovosti vlastní / cizí banka	Výběr hotovosti vlastní / cizí banka
	Příkaz k úhradě	Výběr hotovosti v zahraničí
	Vklad hotovosti	Příkaz k úhradě

Zdroj: vlastní zpracování autorky dle vyhodnocené ankety, 2019

Informace o službách využívaných klientem 1

- Internetové bankovníctví využívané každý den
- Platba platební kartou 6 krát do měsíce
- Výběr hotovosti z bankomatu vlastní banky 5 krát do měsíce
- Výběr hotovosti z bankomatu cizí banky 3 krát do měsíce
- Celkově 3 nastavené příkazy k úhradě
- Vklad hotovosti 2 krát do měsíce

Informace o službách využívaných klientem 2

- Internetové bankovníctví využívané každý den
- Platba platební kartou 8 krát do měsíce
- Výběr hotovosti z bankomatu vlastní banky 7 krát do měsíce
- Výběr hotovosti z bankomatu cizí banky 4 krát do měsíce
- Výběr hotovosti v zahraničí (EU) 2 krát do měsíce
- Celkově nastavených 5 příkazů k úhradě
- Výpis zasílaný měsíčně poštou

4.7.1 Doporučení účtů fiktivním klientům

Doporučení fiktivní klient 1

Pro prvního fiktivního klienta, tedy studenta ve věku 15-26 let by nejvýhodnější bankovní účet byl u České spořitelny a u UniCredit Bank. V obou případech se jedná o studentské účty, které jsou v rámci používaných služeb bez poplatků. Dalším výhodným účtem je účet od Equa bank, kdy by fiktivní klient platil pouze 28 Kč za vklad hotovosti na účet. V rámci dvou vkladů, které by činily 72 Kč by mu bylo 44 Kč vráceno a platil by pouze zmíněnou částku. U Air bank v případě jejich Malého tarifu by klient zaplatil poplatek ve výši 75 Kč za výběr z bankomatu cizí banky a jednalo by se o jediný poplatek v rámci klientových požadavků. ČSOB má výběr z bankomatu cizí banky zpoplatněn na 120 Kč.

Při porovnání bank působících na Slovensku by nejlepší volbou pro klienta byla Tatra banka, která je dle ankety také nejvyužívanější bankovní institucí respondenty. V tomto případě by klientův měsíční poplatek činil 4 eura. Tuto částku by fiktivní klient zaplatil za výběr z bankomatu cizí banky. Druhým nejvýhodnějším účtem by byl Účet pre mladých od Poštové banky, kdy by celková měsíční vynaložená částka byla 5,5 eura. Tento druh účtu s sebou nese poplatek za vklad hotovosti v podobě 0,5 eura a 5 euro za výběr z bankomatu cizí banky. Na třetím místě je o 2 eura na poplatcích dražší účet od Raiffeisen BANK, kde celkové měsíční poplatky činí 7,5 eura. Nejhůře se umístila Privatbanka, kde by klient zaplatil 21 eura měsíčně na poplatcích v rámci využívaných služeb.

V rámci České republiky je pro fiktivního klienta nabízen u dvou bankovních institucích účet bez jakýchkoliv poplatků, oproti tomu na Slovensku tento samý klient zaplatí částku, která je v nejnižším případě 4 eura. Podrobný přehled účtovaných částek fiktivním klientům lze vidět v příloze č. 4.

Doporučení fiktivní klient 2

V rámci hodnocení běžných účtů pro zaměstnané klienty jsou v rámci poplatků znatelné rozdíly. Podrobné částky k jednotlivým produktům lze nalézt v příloze č. 5.

V České republice je nejvýhodnějším účtem pro fiktivního klienta 2 běžný účet od Equa bank, kde by celkový měsíční poplatek činil 47 Kč. O 53 Kč dražší účet je U konto 27+ od UniCredit Bank, kde klient zaplatí 100 Kč za výpis zaslaný poštou. Poplatek ve výši 199 Kč za vedení účtu fiktivní klient platit nemusí, protože jeho příjmy jsou vyšší než 12 000 Kč, tedy plní podmínku minimálního bezhotovostního kreditního obratu. Stejnou částku zaplatí klient Air bank za Velký tarif, kdy je zpoplatněno vedení účtu a všechny další porovnávané služby jsou zdarma. ČSOB základní účet by klienta měsíčně stál 485 Kč a účet od České spořitelny by s sebou měsíčně nesl poplatky ve výši 500 Kč.

Ve Slovenské republice jako nejvýhodnější vychází Poštová banka, kde klient zaplatí 18,5 eura. Je zde zpoplatněné vedení účtu 5 eury, výběr hotovosti v zahraničí a z bankomatu cizí banky a taktéž 1 euro stojí výpis zaslaný poštou. Na druhém místě je účet u 365.bank, kde klient zaplatí o 1,5 eura více. 27,34 eura by zaplatil klient za poplatky u účtu vedeného v Tatra banka a nejvyšší poplatky v rámci porovnávaných služeb dopadla Privatbanka, kde by klient zaplatil 40 euro měsíčně.

V rámci běžných účtů nenabízí tento produkt zcela bez poplatků žádná bankovní instituce. Klient by si měl předem stanovit své požadavky a porovnat jednotlivé účty, protože výše rozdílu mezi jednotlivými účty může být v České republice až 453 Kč a na Slovensku 21,5 eura měsíčně.

5 Závěr

Bankovní instituce jsou podnikající subjekty, které nabízí široké spektrum služeb, za které klient platí. Daný trh a jeho podmínky mají vliv na určení obchodní politiky bankovních institucí.

Centrální bankou na Slovensku je Národní banka Slovenska, která je od 1. ledna 2009 součástí Eurosystemu. NBS v rámci spolupráce s Evropskou centrální bankou a ostatními bankami zemí tvořící eurozónu má společné cíle, ale také společnou monetární politiku, kterou řídí Evropská centrální banka. Česká republika na rozdíl od SR není součástí bankovní unie a hlavním dozorovým orgánem nad bankami je Česká národní banka.

V bankovním sektoru České a Slovenské republiky hrají zisky z poplatků a provizí významnou roli na celkovém zisku z finanční činnosti. V ČR tento procentuální podíl činil v posledním sledovaném roce 17,6 % a na Slovensku 33,1 %. V rámci sledovaných 12 let byl nejnižší procentuální podíl v ČR právě v roce 2018 kdy hodnota byla 17,6 % a na Slovensku v roce 2008, kdy se jednalo o 24,6 %. V případě porovnání zisku z poplatků a provizí těchto dvou zemí lze vidět odlišný trend vývoje. Na Slovensku má postupně stoupající charakter, oproti tomu v ČR má klesající charakter. Ziskovost bankovních institucí v ČR vzrostla mezi sledovanými 12 lety o 56,2 mld. Kč a na Slovensku o 11,8 mld. Kč. Zisk z poplatků a provizí v České republice má od roku 2011 klesající trend, kdy pouze v posledním sledovaném roce došlo k nárůstu o 1,5 mld. Kč. Na Slovensku se zisk z poplatků a provizí postupně zvyšuje s drobnými výkyvy. Nejnižší zisk byl v roce 2007, kdy se jednalo o částku 12,1 mld. Kč, nejvyšší zisk byl zaznamenán v posledním sledovaném roce 2018, kdy hodnota byla 19,5 mld. Kč.

V případě zisku z poplatků a provizí České spořitelny a Tatra banky lze konstatovat shodný vývoj s ČR a SR. Česká spořitelna v průběhu 6 sledovaných let má klesající trend vývoj zisku z poplatků a provizí. Mezi lety 2013 až 2018 došlo k poklesu o 2 754 mld. Kč. Tatra bank vykazuje zvyšující se zisk z poplatků a provizí. K poklesu došlo v roce 2016 o 12,3 mil. EUR. V roce 2018 bankovní instituce vykazovala zisk 129,3 mil. EUR.

Charakteristika vybraných fiktivních klientů byla provedena na základě anketového šetření. První klient je student ve věku mezi 15-26. Průměrný příjem je od 10 000 do

14 999 Kč. Druhý zaměstnaný fiktivní klient patří do věkové skupiny 27-40 let a jeho průměrný příjem je mezi 20 000 a 24 999 Kč.

V ČR je klientovi doporučen účet u České spořitelny či UniCredit Bank. V obou případech se jedná o studentské účty, které jsou v rámci služeb bez poplatku. Na Slovensku je doporučena Tatra banka, která nabízí Balík služieb Tatra Personal. Klient by za měsíc zaplatil poplatek ve výši 4 eura, což je nejnižší možný poplatek v rámci sledovaných bankovních institucí na Slovensku.

Fiktivnímu klientovi 2 je v České republice doporučen běžný účet od Equa bank, kde celkový měsíční poplatek činí 47 Kč. Doporučená banka na Slovensku je Poštová banka, kde klient zaplatí 18,5 eura za měsíc.

Při srovnání bankovních poplatků v České republice a na Slovensku je zřejmý rozdíl ve výsledných částkách, a to především u zaměstnaného fiktivního klienta 2. Částky by se českým klientům mohly zdát příliš vysoké, nicméně porovnávané bankovní instituce byly vybrány na základě provedené ankety, kdy na finančním trhu v SR samozřejmě existují bankovní instituce s nižšími poplatky. Lidé by se neměli tedy bát využívat služeb nových bank, kdy by posléze mohlo dojít k odlivu klientů od tradičních bankovních institucí, které by následně byly nuceny snížit své poplatky. Na bankovním trhu na Slovensku tyto banky již svou pozici mají, avšak při pohledu na anketu je více klientů prozatím věrných svým tradičním bankám.

6 Seznam použitých zdrojů

Knižní zdroje

DVOŘÁK, Petr. *Komerční bankovníctví pro bankéře a klienty*. Praha: Linde, 2005. ISBN 80-7201-515-X.

KALABIS, Zbyněk. *Bankovní služby v praxi*. Brno: Computer Press, 2005. ISBN 80-251-0882-

KAŠPAROVSKÁ, Vlasta. a kol. *Řízení obchodních bank: vybrané kapitoly*. Vyd. 1. Praha: C. H. Beck, 2006. ISBN 80-7179-381-7.

KLUMPAROVÁ, Alena. *Účetnictví bank a finančních institucí*. 2., upr. vyd. Praha: Bankovní institut vysoká škola, 2005. ISBN 80-726-5068-8.

MÁČE, Miroslav. *Platební styk: klasický a elektronický*. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1725-5.

POLOUČEK, Stanislav. a kol. *Peníze, banky, finanční trhy*. Vyd. 1. Praha: C. H. Beck, 2009. ISBN 978-80-7400-152-9.

POLOUČEK, Stanislav. *Bankovníctví*. V Praze: C.H. Beck, 2006. ISBN 80-7179-462-7.

REVENDA, Zbyněk. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. Praha: Management Press, 2014. ISBN 978-80-7261-279-6.

REVENDA, Zbyněk. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. 6., aktualiz. vyd. Praha: Management Press, 2015. ISBN 978-80-7261-279-6.

Internetové zdroje

Bankovníctví-finance.studentske.eu. *Hlavní zásady obchodní politiky bank* [online]. [cit. 2018-02-15]. Dostupné z: <http://bankovníctví-finance.studentske.eu/2008/04/hlavní-zsady-obchodn-politiky-bank.html>

Bankovnipoplatky.cz. *Bankovní poplatky a provize – víme, co vlastně představují?* [online]. [cit. 2018-01-30]. Dostupné z: <https://www.bankovnipoplatky.com/bankovni-poplatky-a-provize--vime-co-vlastne-predstavuji-10350.html>

Bankovnipoplatky.com. *Kde se vzaly bankovní poplatky* [online]. [cit. 2018-01-30]. Dostupné z: <https://www.bankovnipoplatky.com/kde-se-vzaly-bankovni-poplatky-10460.html>

Bankovniinspektor.cz. *Všechny nízkonákladové banky jsou v zisku! Jak to dělají...?* [online]. [cit. 2018-02-15]. Dostupné z: <http://bankovniinspektor.cz/2017/04/26/vsechny-nizkonakladove-banky-jsou-v-zisku-jak-to-delaji/>

Banky.sk. *História bankovníctva na Slovensku III* [online]. [cit. 2018-01-28]. Dostupné z: <http://banky.sk/8014-sk/historia-bankovnictva-na-slovensku-iii/>

Ceed.cz. *Běžný účet jako základní bankovní produkt* [online]. [cit. 2018-03-15]. Dostupné z: http://www.ceed.cz/bankovnictvi/752bezny_ucet_jako_zakladni_bankovni_produktn.htm

Cojeto.superia.cz. *Co to je Debetní karta?* [online]. [cit. 2018-03-29]. Dostupné z: http://cojeto.superia.cz/bankovnictvi/debetni_karta.php

Cojeto.superia.cz. *Co to je Kreditní karta?* [online]. [cit. 2018-03-29]. Dostupné z: http://cojeto.superia.cz/bankovnictvi/kreditni_karta.php

Česká spořitelna. *Ceník České spořitelny, a.s., pro bankovní obchody* [online]. [cit. 2018-03-30]. Dostupné z: https://www.csas.cz/banka/content/inet/internet/cs/RR_MSE.III..xml,pdf_IE

Československa obchodní banka, a. s. *Půjčka na cokoliv* [online]. [cit. 2018-03-30]. Dostupné z: <https://www.csob.cz/portal/lide/produkty/pujcky/pujcka-na-cokoliv#poplatky>

Československa obchodní banka, a. s. *Spoření* [online]. [cit. 2018-03-29]. Dostupné z: <https://www.csob.cz/portal/lide/produkty/sporici-produkty/sporici-ucet#poplatky>

Dolezite.sk. *Bankový systém ne Slovensku* [online]. [cit. 2018-01-28]. Dostupné z: http://dolezite.sk/old/Bankovy_system_na_Slovensku.html

Efinancnik.cz. *Definice úvěru* [online]. [cit. 2018-03-30]. Dostupné z: <http://www.efinancnik.cz/definice-uveru/>

Finance.cz. *Co je to spořicí účet a jak funguje?* [online]. [cit. 2018-03-29]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/ucty-a-sporeni/sporicu-ucty-a-vklady/abeceda-sporicich-uctu/co-je-to-sporici-ucet/>

Finance.cz. *Co to je hypoteční úvěr?* [online]. [cit. 2018-03-30]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/bydleni/hypoteky/abeceda-hypotek/definice/>

Finance.cz. *Přímé bankovníctví* [online]. [cit. 2018-03-29]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/ucty-a-sporeni/bezne-ucty/abeceda-beznych-uctu/prime-bankovnictvi/>

Finance.cz. *Mohou si lidé za vysoké bankovní poplatky sami?* [online]. [cit. 2018-02-15]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/zpravy/finance/262813-mohou-si-lide-za-vysoke-bankovni-poplatky-sami/>

Financnahitparada.sk. *Termínované vklady* [online]. [cit. 2018-03-29]. Dostupné z: <https://www.financnahitparada.sk/terminovane-vklady>

Financnahitparada.sk. *BKS - Termínovaný vklad* [online]. [cit. 2018-03-29]. Dostupné z: <https://www.financnahitparada.sk/terminovane-vklady/detail/7-bks-terminovany-vklad>

Finance-bankovnictvi.studentske.cz. *Vše co student potřebuje vědět* [online]. [cit. 2018-02-01]. Dostupné z: <http://finance-bankovnictvi.studentske.cz/2008/11/dvoustupov-bankovni-system.html>

Finance-bankovnictvi.studentske.cz. *Bankovní produkty* [online]. [cit. 2018-02-28]. Dostupné z: <http://finance-bankovnictvi.studentske.cz/2008/04/13-bankovni-produkty.html>

Finance-bankovnictvi.studentske.cz. *Obchodní politika banky se člení* [online]. [cit. 2018-02-15]. Dostupné z: <http://finance-bankovnictvi.studentske.cz/2008/11/obchodn-politika-banky-se-len.html>

Kontokorent.eu. *Kontokorent* [online]. [cit. 2018-03-30]. Dostupné z: <http://kontokorent.eu>

Mojepenize.com. *Internetové bankovníctví – výhody, funkce a možnosti* [online]. [cit. 2018-02-15]. Dostupné z: <https://www.mojepenize.com/internetove-bankovnictvi-vyhody-funkce-a-moznosti/>

Oskole.sk. *Cenová politika* [online]. [cit. 2018-02-15]. Dostupné z: http://www.oskole.sk/?id_cat=1013&clanok=16955

Penize.cz. *Bankovní poplatky* [online]. [cit. 2018-01-30]. Dostupné z: <https://www.penize.cz/bankovni-poplatky>

Penize.cz. *Bankovní poplatky tvoří třetinu zisku bank* [online]. [cit. 2018-02-24]. Dostupné z: <https://www.penize.cz/bezne-ucty/18599-bankovni-poplatky-tvori-tretinu-zisku-bank>

Spotřebitelsky-uver.net. *Spotřebitelský úvěr* [online]. [cit. 2018-03-30]. Dostupné z: <https://www.spotřebitelsky-uver.net>

Webkod.sk. *Tvorba ceny* [online]. [cit. 2018-02-15]. Dostupné z: http://www.webkod.sk/_sub/jurkova/tvorba.html

Zones.sk. *Cena a cenová strategie, základné metody tvorby cien* [online]. [cit. 2018-02-15]. Dostupné z: <https://www.zones.sk/studentske-prace/manazment/11834-cena-a-cenova-strategia-zakladne-metody-tvorby-cien/>

Ceníky jednotlivých bankovních institucí

Air Bank a. s.. *Ceník* [online]. [cit. 2019-10-20]. Dostupné z: <https://www.airbank.cz/file-download/cenik>

Česká spořitelna *Ceník pro soukromou klientelu* [online]. [cit. 2019-10-20]. Dostupné z: https://www.csas.cz/banka/content/inet/internet/cs/souhrny_cenik.pdf

Equa bank a. s. *Sazebník běžného účtu* [online]. [cit. 2019-10-20]. Dostupné z: <https://www.equabank.cz/bezny-ucet/sazebnik>

Postova banka, a. s. *Sadzobník poplatkov pre fyzické osoby* [online]. [cit. 2019-10-21]. Dostupné z: https://www.postovabanka.sk/media/1823155/sadzobnik_poplatkov_fo_predavane_01_11_2019-101019.pdf

Postova banka, a. s. *Účet pre mladých* [online]. [cit. 2019-10-21]. Dostupné z: <https://www.postovabanka.sk/ucty/ucty-a-baliky/uzitocny-ucet-junior/>

Privatbanka.sk. *Sadzobník poplatkov privatbanky, a. s.* [online]. [cit. 2019-10-21]. Dostupné z: <https://www.privatbanka.sk/data/pdf/sites/20190901sadzobnikpoplatkovnazverejnenie-dpdf.pdf>

Richtrová, Lucie – *Bankovní poplatky v ČR a na Slovensku (výsledky průzkumu)*, [online]. [cit. 2019] Dostupné z: <https://69599.vyplnto.cz>

Tatra banka, a. s. *Cenník služieb* [online]. [cit. 2019-10-20]. Dostupné z: <https://www.tatrabanka.sk/sk/o-banke/dolezite-dokumenty/cennik-sluzieb/>

Tatra banka, a. s. *Sadzobník poplatkov Tatra banky, a. s.* [online]. [cit. 2019-10-21]. Dostupné z: https://www.tatrabanka.sk/files/archiv/cennik-sluzieb/sadzobnik_FO_SJ_31_12_2018.pdf

Tatra banka, a. s. *Raiffeisen cenník služieb* [online]. [cit. 2019-10-21]. Dostupné z: https://www.raiffeisen.sk/files/raiffeisen/rb_cennik_sluzieb_spolocny_210x297_0219.pdf

Unicreditbank. *Sazebník odměn za poskytování bankovních služeb* [online]. [cit. 2019-10-20]. Dostupné z: https://www.unicreditbank.cz/content/dam/cee2020-pws-cz/cz-dokumenty/dokumenty-produkty/sazebniky/Sazebnik_pro_fyzicke_osoby.pdf

365.bank. *Kol'ko budeš platiť?* [online]. [cit. 2019-10-21]. Dostupné z:

<https://365.bank/cennik/>

Výkazy zisku a ztrát

Cnb.cz. *ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA STATISTIKA* [online]. [cit. 2019]. Dostupné z:

<https://www.cnb.cz/cs/statistika/>

Csas.cz. *Česká spořitelna dokumenty ke stažení* [online]. [cit. 2019]. Dostupné z:

<https://www.csas.cz/cs/dokumenty-ke-stazeni#/6/Hospodarske-vysledky-a-vyrocnizpravy>

Nbs.sk. *NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA ŠTATISTIKA* [online]. [cit. 2019]. Dostupné z:

<https://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje>

Tatrabanka.sk. *Tatra banka Výročné správy* [online]. [cit. 2019]. Dostupné z:

<https://www.tatrabanka.sk/sk/o-banke/financne-ukazovatele/vyroczne-spravy/>

7 Seznam tabulek, grafů, příloh a zkratk

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Výkaz zisku a ztrát obchodní banky	20
Tabulka č. 2 - Zisk z finanční činnosti a z poplatků a provizí u bankovních institucí v letech 2007-2018 v České republice	31
Tabulka č. 3 - Zisk z finanční činnosti a z poplatků a provizí u bankovních institucí v letech 2007-2018 na Slovensku	32
Tabulka č. 4 - Používané bankovní produkty respondenty	38
Tabulka č. 5 - Bankovní instituce a počet klientů ČR	39
Tabulka č. 6 - Bankovní instituce a počet klientů SR	40
Tabulka č. 7 - Kritéria výběru bankovní instituce	41
Tabulka č. 8 - Bankovní služby využívané jedenkrát do měsíce	42
Tabulka č. 9 - Zpoplatněné služby využívané jedenkrát do měsíce	43
Tabulka č. 10 - Zisky z poplatků a provizí Česká spořitelna a Tatra banka	44
Tabulka č. 11 - Účty České spořitelny	46
Tabulka č. 12 - Účty Air bank	47
Tabulka č. 13 - Účty ČSOB	48
Tabulka č. 14 - Účet Equa bank	49
Tabulka č. 15 - Účty UniCredit Bank	50
Tabulka č. 16 - Účty u Tatra banka, a. s.	51

Tabulka č. 17 - Účet 365.bank.....	52
Tabulka č. 18 - Účty Raiffeisen BANK.....	53
Tabulka č. 19 - Účty Poštová banka, a. s.....	54
Tabulka č. 20 - Účty Privatbanka, a. s.....	55
Tabulka č. 21 - Profil fiktivních klientů	60

Seznam grafů

Graf č. 1 – Vývoj zisku z poplatků a provizí v ČR a na Slovensku	33
Graf č. 2 - Věk dotazovaných respondentů (počet respondentů).....	36
Graf č. 3 - Čistý měsíční příjem respondentů (počet respondentů)	36
Graf č. 4 - Dosažené vzdělání respondentů (počet respondentů)	37
Graf č. 5 - Zaměstnání respondentů (počet respondentů).....	38
Graf č. 6 - Průměrné měsíční poplatky respondentů v bankovních institucích (počet respondentů)	42
Graf č. 7 - Zisk z poplatků a provizí Česká spořitelna a Tatra bank	45

Seznam příloh

Příloha č. 1 - Dotazník	74
Příloha č. 2 - Přehled účtů Česká republika.....	78
Příloha č. 3 - Přehled účtu Slovenská republika	79
Příloha č. 4 - Srovnání účtů fiktivní klient 1	80

Příloha č. 5 - Srovnání účtů fiktivní klient 2	81
--	----

Seznam zkratek

ČNB – Česká národní banka

ČR – Česká republika

ČSOB –Československá obchodní banka

EU – Evropská unie

EUR - Euro

Kč – Česká koruna

MLD - Miliard

NBS – Národní banka Slovenska

OSVČ – Osoba samostatně výdělečně činná

PIN - Personal identification number

POS - Point Of Sale

ROE - Rentabilita vlastního kapitálu

SR – Slovenská republika

SK – Slovenská koruna

WAP - Wireless Application Protocol

8 Přílohy

Příloha č. 1 - Dotazník

Dotazník je zdrojem pro zpracování praktické části diplomové práce: Bankovní poplatky v ČR a na Slovensku. Cíle je především zjistit nejvyužívanější banky, výši poplatků a využívané produkty.

Lucie Richtrová, PEF ČZU v Praze

1. Uveďte Váš věk:

- 0–14
- 15-26
- 27-40
- 41–60

2. Jaký je Váš čistý měsíční příjem:

- 0–4 999 Kč
- 5 000–9 999 Kč
- 10 000–14 999 Kč
- 15 000–19 999 Kč
- 20 000–24 999 Kč
- 25 000–29 999 Kč
- 30 000 a více

3. Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání:

- Základní
- Středoškolské s výučním listem
- Středoškolské s maturitou
- Vyšší odborné
- Vysokoškolské

4. Jaké je Vaše zaměstnání: (možnost zaškrtnout více odpovědí)

- Zaměstnanec
- Student

- OSVČ
- V důchodu
- Nezaměstnaný
- Zaměstnanec + student

5. Jaké bankovní produkty používáte: (možnost zaškrtnou více odpovědí)

- Běžný účet
- Studentský účet
- Spořicí účet
- Termínovaný vklad
- Kreditní platební karta
- Kontokorentní úvěr
- Spotřebitelský úvěr
- Hypoteční úvěr
- Účet v bankovní instituci nemám

6. Uveďte zemi Vašeho trvalého bydliště:

- Česká republika (pokračování otázka č. 7)
- Slovenská republika (pokračování otázka č. 8)

7. U které bankovní instituce jste klientem (ČR)

- Česká spořitelna
- Air bank
- Komerční banka
- ČSOB
- Fio banka
- Moneta Money Bank
- mBank
- Raiffeisenbank
- Poštovní spořitelna (ERA)
- Equa bank
- UniCredit Bank
- Sberbank

- ING Bank
- Hello bank!
- Citibank Europe
- Creditas
- Hypoteční banka
- Oberbank
- Jiná:

8. U které bankovní instituce jste klientem (SK)

- 365.bank (Poštová banka, a.s. odštepny závod)
- Wüstenrot stavebná sporiteľňa, a. s.
- Tatra banka, a. s.
- Slovenská sporiteľňa, a. s.
- Prvá stavebná sporiteľňa, a. s.
- Prima banka Slovensko, a. s.
- OTP Banka Slovensko, a. s.
- Československá obchodná banka, a.s.
- Všeobecná úverová banka, a. s.
- Slovenská záručná a rozvojová banka, a. s.
- Raiffeisen BANK (Tatra banka a.s., odštepny závod)
- Privatbanka, a. s.
- Poštová banka, a.s.
- ČSOB stavebná sporiteľňa, a. s.
- Jiná:

9. Podle kterých kritérií se rozhodujete při výběru bankovní instituce: (možnost zaškrtnout více odpovědí)

- Doporučení od přátel, rodiny
- Pověst a důvěryhodnost banky
- Výše a struktura poplatků
- Dostupnost bankovní pobočky
- Četnost bankomatů
- Reklama

- Nemám stanovena žádná kritéria
- Zúročení vkladů
- Jiné:

10. Kolik průměrně zaplatíte měsíčně za bankovní poplatky:

- 0 Kč
- 1–99 Kč
- 100–150 Kč
- 151–200 Kč
- 201 Kč a více

11. Které bankovní služby využíváte alespoň jedenkrát do měsíce:

- Internetové bankovníctví
- Výběr hotovosti
- Vklad hotovosti
- Platba platební kartou
- Příkaz k úhradě
- Kontokorent
- Jiné:

12. Za kterou službu, kterou používáte minimálně jednou měsíčně platíte bance poplatek:

- Vedení účtu
- Výběr hotovosti v zahraničí
- Výběr hotovosti
- Příkaz k úhradě
- Platba platební kartou
- Vklad hotovosti
- Jiné:

Příloha č. 2 - Přehled účtů Česká republika

Přehled účtů Česká republika									
	Česká spořitelna		Air bank		ČSOB		Equa bank	UniCredit Banka	
	Účet pro studenty	Základní účet	Malý tarif	Velký tarif	ČSOB Plus konto	ČSOB Základní účet	Běžný účet	U konto	U konto 27+
Vedení účtu	Zdarma	Zdarma	Zdarma	100 Kč	Zdarma	25 Kč	Zdarma	Zdarma	199 Kč
Internetové bankovníctví	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma
Platba platební kartou	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma
Výběr hotovosti	Zdarma	5 Kč	Zdarma	Zdarma	Zdarma	5 Kč	Zdarma	Zdarma	Zdarma
Příkaz k úhradě	Zdarma	5 Kč	Zdarma	Zdarma	Zdarma	5 Kč	Zdarma	Zdarma	Zdarma
Vklad hotovosti	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma	36/44 Kč	Zdarma	Zdarma
Výběr hotovosti v zahraničí	25 Kč	125 Kč	25 Kč	Zdarma	100 Kč	100 Kč	9 Kč	Zdarma	Zdarma
Výpis poštou	30 Kč	30 Kč	25 Kč	Zdarma	40 Kč	40 Kč	29 Kč	100 Kč	100 Kč
Výběr z bankomatu cizí banky	Zdarma	40 Kč	25 Kč	Zdarma	40 Kč	40 Kč	Zdarma	Zdarma	Zdarma

Zdroj: Ceníky jednotlivých bankovních institucí, 2019

Příloha č. 3 - Přehled účtu Slovenská republika

Přehled účtů Slovenská republika									
	Tatra banka		365.bank	Raiffeisen BANK		Poštová banka		Privatbank	
	Balík služieb Tatra Personal	Běžný účet	Běžný účet	Parádny účet	Osobný účet	Účet pre mladých	Užitočný účet	Privatbanka Basic Konto	Privatbanka Konto
Vedení účtu	7 €	5 €	Zdarma	5,5 €	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma	7 €
Internetové bankovníctví	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma
Platba platební kartou	Zdarma	0,18 €	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma
Výběr hotovosti	Zdarma	1 €	Zdarma	Zdarma	2 €	2 €	Zdarma	3 €	3 €
Příkaz k úhradě	Zdarma	0,18 €	Zdarma	Zdarma	1 €	1 €	Zdarma	Zdarma	Zdarma
Vklad hotovosti	Zdarma	Zdarma	0,6 €	Zdarma	Zdarma	1 zdarma / 0,5 €	1 zdarma / 0,5 €	Zdarma	Zdarma
Výběr hotovosti v zahraničí	2 €	2 €	2,5 €	2 zdarma / 2 €	2 €	2 €	2,5/6 €	2 €	2 €
Výpis poštou	0,5 € + pošt.	0,5 € + pošt.	5 €	1 €	1 €	1 €	1 €	Zdarma	Zdarma
Výběr z bankomatu cizí banky	1 zdarma / 2 €	2 €	2,5 €	2 zdarma / 2 €	2 €	2 €	1 zdarma / 2,5 €	2 €	2 €

Zdroj: Ceníky jednotlivých bankovních institucí, 2019

Příloha č. 4 - Srovnání účtů fiktivní klient 1

Účty fiktivní klient 1										
	Česká republika					Slovenská republika				
	Česká spořitelna	Air bank	ČSOB	Equa bank	UniCredit Bank	Tatra banka	365.bank	Raiffeisen BANK	Poštová banka	Privatbanka
	Účet pro studenty	Malý tarif	ČSOB Plus Konto	Běžný účet	U konto	Balík služieb Tatra Personal	Běžný účet	Parádný účet	Účet pre mladých	Privatbanka Basic Konto
Vedení účtu	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma	5,5 €	Zdarma	Zdarma
Internetové bankovníctví	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma
Platba platební kartou	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma
Výběr hotovosti	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma	15 €
Příkaz k úhradě	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma
Vklad hotovosti	Zdarma	Zdarma	Zdarma	28 Kč	Zdarma	Zdarma	1,2 €	Zdarma (pobočka)	0,5 €	Zdarma
Výběr z bankomatu cizí banky	Zdarma	75 Kč	120 Kč	Zdarma	Zdarma	4 €	7,5 €	2 €	5 €	6 €
Σ	0 Kč	75 Kč	120 Kč	28 Kč	0 Kč	4 €	8,7 €	7,5 €	5,5 €	21 €

Zdroj: vlastní zpracování autorky, 2019

Příloha č. 5 - Srovnání účtů fiktivní klient 2

Účty fiktivní klient 2										
	Česká republika					Slovenská republika				
	Česká spořitelna	Air bank	ČSOB	Equa bank	UniCredit Bank	Tatra banka	365.bank	Raiffeisen BANK	Poštová banka	Privatbanka
	Základní účet	Velký tarif	ČSOB Základní účet	Běžný účet	U konto 27+	Běžný účet	Běžný účet	Osobný účet	Užitočný účet	Privatbanka Basic Konto
Vedení účtu	Zdarma	100 Kč	25 Kč	Zdarma	Zdarma	5 €	Zdarma	Zdarma	5 €	7 €
Internetové bankovníctví	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma
Platba platební kartou	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma	1,44 €	Zdarma	Zdarma	Zdarma	Zdarma
Výběr hotovosti	35 Kč	Zdarma	35 Kč	Zdarma	Zdarma	7 €	Zdarma	14 €	Zdarma	21 €
Příkaz k úhradě	25 Kč	Zdarma	25 Kč	Zdarma	Zdarma	0,9 €	Zdarma	5 €	Zdarma	Zdarma
Výběr hotovosti v zahraničí	250 Kč	Zdarma	200 Kč	18 Kč	Zdarma	4 €	5 €	4 €	5 €	4 €
Výběr z bankomatu cizí banky	160 Kč	Zdarma	160 Kč	Zdarma	Zdarma	8 €	10 €	8 €	7,5 €	8 €
Výpis poštou	30 Kč	Zdarma	40 Kč	29 Kč	100 Kč	1 €	5 €	1 €	1 €	Zdarma
Σ	500 Kč	100 Kč	485 Kč	47 Kč	100 Kč	27,34 €	20 €	32 €	18,5 €	40 €

Zdroj: vlastní zpracování autorky, 2019